

Tanja Vähöja

KOULUTUKSESTA KÄYTÄNTÖÖN

Kalajoen rovastikunnan antama koulutusapu Petroskoin seurakunnan lapsi- ja nuorisotyölle vuosina 1991-2007

Opinnäytetyö

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Lokakuu 2009

Yksikkö Humanistinen ja kasvatusala Ylivieska	Aika 30.10.2009	Tekijä/tekijät Tanja Vähäoja
Koulutusohjelma Kansalaistoiminta ja nuorisotyö		
Työn nimi Koulutuksesta käytäntöön. Kalajoen rovastikunnan antama koulutusapu Petroskoin seurakunnan lapsi- ja nuorisotyölle vuosina 1991-2007		
Työn ohjaaja TT Vesa Nuorva	Sivumäärä 61 + 6	
Työelämäohjaaja Diakoni Aira Lehto		
<p>Tutkimuksessa selvitettiin, kuinka Petroskoin luterilaisen seurakunnan seurakuntanuoret ovat kokeneet Kalajoen rovastikunnan heille järjestämät koulutukset seurakuntaelämän jatkuvuutta tukevinä. Tutkimuksessa mainitut koulutukset on järjestetty 1991-2007.</p> <p>Tutkimus oli kvalitatiivinen ja sen keskeisenä menetelmänä oli nuorille tehty kysely. Kirjoittaja on toiminut Kalajoen rovastikunnan lähettämänä kouluttajana Petroskoin seurakunnassa vuodesta 1995 ja toimii edelleen.</p> <p>Tutkimustuloksia analysoitiin teoreettisen viitekehyksen valossa. Viitekehys sisältää yleiskatsauksen ystävyysseurakuntatoimintaan ja -historiaan, Inkerin kirkon ja Petroskoin seurakunnan historiaan ja koulutustarpeisiin, erilaisiin oppimiskäsityksiin sekä kulttuurieroihin.</p> <p>Tutkimus osoitti, että Kalajoen rovastikunnan järjestämät koulutukset tukevat, vahvistavat ja rikastuttavat seurakunnan toimintaa. Koulutukset luovat seurakunnan sisällä yhteisöllisyyttä ja vähentävät sukupolvien välistä kuilua. Koulutukset vaikuttavat seurakuntaelämään positiivisesti, synnyttävät uusia toimintamuotoja sekä luovat ja ylläpitävät ystävyys-suhteita ystävyysseurakuntalaisten välillä. Kotiseurakunnassa toteutettujen koulutuksien avulla nuorella on mahdollisuus tutustua seurakunnan erilaisiin tehtäviin, ottaa vastuuta seurakunnan töistä ja hakeutua mahdollisesti opiskelemaan kirkolliseen ammattiin. Inkerin kirkon ja paikallisseurakunnan tarpeista lähtöisin oleva koulutus palvelee seurakunnan kasvua ja vahvistumista. Ystävyysseurakuntien tulisi tukea paikallisseurakuntia ilman vastapalveluksen odotusta.</p> <p>Opinnäytetyöstä on tehty yhteistyösopimus sekä Kalajoen rovastikunnan että Kalajoen seurakunnan kanssa.</p>		

Asiasanat Ystävyysseurakunta, koulutus, nuoret, Inkerin kirkko, Kalajoen rovastikunta

CENTRAL OSTROBOTHNIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Ylivieska	Date October 30 th , 2009	Author Tanja Vähöja
Degree programme Civil activity and youth work		
Name of thesis From education to practice. Educational assistance given by the deanery of Kalajoki to the child and youth work in the parish of Petroskoi in 1991 – 2007.		
Instructor Th.D. Vesa Nuorva		Pages 61 + 6
Supervisor Deacon Aira Lehto		
<p>The research work focused on finding out how the youth in the Petroskoi Lutheran parish have experienced the education that the Kalajoki deanery has arranged for them and if the education has strengthened the continuation of the congregational life among them. The education mentioned was organized between the years 1991 and 2007.</p> <p>The research work is qualitative and its central method is a survey carried out among the youth in the Petroskoi parish. The author has worked as an instructor in the Petroskoi Lutheran parish sent there by the Kalajoki deanery since the year 1995 and the work still continues.</p> <p>The results of the survey were analyzed in the light of a theoretical frame of reference. The frame of reference includes an overview of the friendship parish activity and its history, the history of the church in Inkeri and the Petroskoi parish and their educational needs, various learning views and cultural differences.</p> <p>The research showed that the education the Kalajoki deanery has arranged supports, strengthens and enriches the activities of the parish. The education creates togetherness inside the parish and reduces the gap between the generations. The education has a positive effect on the congregational life, it gives rise to new forms of activities and creates and upholds friendly relations between the people in the friendship parishes. With the help of the education arranged in the home parish the youngster has the possibility to learn to know the various tasks the parish undertakes, accept responsibility for some of its tasks and possibly go to study for a congregational career. Education given on basis of the needs of the church in Inkeri and the local congregation serves the growth and strengthening of the congregation. The friendship parishes should support the local congregations without conditions.</p> <p>An agreement of co-operation reading this research work has been made with the Kalajoki deanery and the Kalajoki parish.</p>		
Key words Friendship parish, education, youth, the church in Inkeri, the Kalajoki deanery		

Отделение Предмет гуманитарности и педагогики	Дата 30.10.2009	Автор/авторы Tanja Vähäoja
Программа обучения Гражданская деятельность и работа с молодёжью		
Наименование работы Применение обучения на практике. Образовательная помощь оказанная деканом общины Калайоки приходу Петрозаводска для работы с детьми и молодёжью в периоде с 1991до 2007 года		
Руководитель работы Доктор теологических наук Vesa Nuorva		Кол-во страниц 61 + 6
Руководитель рабочей деятельности Дьякон Aira Lehto		
<p>Исследовательская работа включала в себя опросы мнений молодёжи прихода Петрозаводска, касающиеся предоставленной им программы обучения предназначенной для укрепления и продолжения деятельности прихода. Исследовательская работа была организована деканом Калайоки и проводилась в периоде с 1991до 2007 года.</p> <p>Исследовательская работа была качественная и в главном направлении основывалась на опросах мнений молодёжи. Автор этого конспекта, посланный деканом Калайоки работал с 1995 года и работает в настоящее время организатором обучения в приходе Петрозаводска.</p> <p>Итоги исследовательской работы проанализированы в рамках теоретической ссылки на источники. В содержание ссылки входит так же общий обзор деятельности, сотрудничества и истории приходов, истории прихода Петрозаводска и церкви региона Инкери, обзор на потребность обучения а так же общий обзор на различные методы обучения и разницу культур.</p> <p>Исследовательская работа показала, что обучения организованные деканом Калайоки укрепляют и обогащают деятельность прихода. Обучение укрепляет сообщество прихода и сближает различные поколения. Обучение влияет положительным образом на жизнь прихода, зарождает новые методы деятельности а так же поддерживает дружественные отношения между различными приходами. Обучения проводимые в местном приходе предоставляют молодёже возможность ближе ознакомиться с деятельностью своего прихода, принять участие в его работе и возможно приобрести желание для приобретения специальности служения в церкви. Обучение, основанное на спросе местного прихода и церкви региона Инкери, служит для роста и укрепления прихода. Приходам побратимам следует оказывать безусловную поддержку местным приходам.</p> <p>Дипломная работа произведена с совместной работой декана и прихода Калайоки.</p>		

Слова конспекта Приход побратим, обучение, молодёжь, церковь региона Инкери (территория Российской Федерации где проживает родственный финнам народ), декан Калайоки
--

ESIPUHE

Kävin ensimmäisen kerran Petroskoissa joulukuussa 1994. Oli kova pakkanen ja kotiinpaluuaamuna emme saaneet autoa tankattua, koska koko Karjalasta oli diesel loppu. Tuo matka oli ikimuistoinen ja vaikka matka joidenkin mielestä oli jopa vaarallinen, minua puraisi ”petroskoikärpänen”. Olemme pääsääntöisesti yöpyneet kodeissa, joissa tarpeistamme on aina huolehdittu hyvin ja vaikeinakin aikoina todella vieraanvaraisesti. Ihmiset ovat saaneet puheissamme nimet ja kasvot, heistä on tullut ystäviä. Minulla on ollut ilo seurata seurakuntalaisten kasvua lapsista nuoriksi ja seurakunnan toiminnasta vastuunkantaviksi nuoriksi aikuisiksi. Kaikille teille haluan lausua tässä kiitoksen.

Kiitos työnantajani Kalajoen seurakunnan, että olen saanut mahdollisuuden tehdä lähes vuosittain matkan, yleensä talviaikaan, Petroskoihin. Kiitos Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunnalle, että olen saanut toimia kutsuttuna kouluttajana.

Kiitokset myös kaikille jotka auttoivat yli solmukohtien sekä niille ystävyysseurakuntatyötä tekeville henkilöille, joita sain vaivata kysymyksilläni tutkimukseen liittyen. Tutkimukseni ei olisi toteutunut tällaisena ilman diakoni Aira Lehdon tukea ja apua. Olemme yhdessä kokeneet paljon suunnitellessamme ja toteuttaessamme koulutusmatkoja. Hänen havaintonsa ja muistiinpanonsa ovat vahvistaneet omiani. Hän on myös jakanut tutkimuksen tekemisen ilon ja tuskan hetkiä kanssani toimien Kalajoen rovastikunnan puolesta työni ohjaajana. Siskoni Jenni Alasimi ansaitsee myös kiitokset tutkimuksen tekemisen ilon ja tuskan hetkien jakamisesta kanssani. Kiitos myös puolisololleni Mikko Vähäojalle, joka mahdollisti keskittymiseni tutkimuksen kirjoittamiseen ja pojalleni Miskalle, joka kärsivällisesti jaksoi odottaa aikaa, kun äiti ei enää istu tietokoneella. Tahdon omistaa tutkimukseni isoisälleni Kalevi Ollilalle. Hän tutustui kauan ennen minua Petroskoin maisemiin ja aivan eri olosuhteissa kuin minä sain tutustua.

Kalajoella 20.10.2009

Tanja Vähäoja

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

RESUME

ESIPUHE

1 JOHDANTO	1
2 YSTÄVYYSSEURAKUNTATOIMINTA.....	3
2.1 Ystävyysseurakuntatoiminnan määrittely	3
2.2 Ystävyysseurakuntatoiminnan historiaa Suomen ja Inkerin kirkon välillä.....	4
2.3 Petroskoin seurakunta ja Kalajoen rovastikunta	8
2.3.1 Lapsi- ja nuorisotyön toimintamuodot Inkerin kirkossa	13
2.3.2 Lapsi- ja nuorisotyön toimintamuodot Petroskoin seurakunnassa.....	14
2.4 Inkerin kirkon ja Petroskoin seurakunnan koulutustarve.....	15
3 OPPIMISKÄSITYKSIÄ	21
3.1 Erilaisia oppimiskäsityksiä	21
3.2 Elämäkerrallinen lähestymistapa	24
3.3 Kulttuurierot oppimiskäsityksissä.....	25
3.4 ”Autoritaarinen oppiminen”	26
4 TUTKIMUSPROSESSI.....	29
4.1 Tutkimuksen lähtökohdat ja tutkimuskysymykset.....	29
4.2 Tutkimusmenetelmät ja tulosten analysointi.....	29
4.3 Tutkimuksen suorittaminen.....	31
4.3.1 Kyselytilanne.....	31
4.3.2 Lomakkeisiin vastaaminen.....	32
4.4 Tutkimuksen luotettavuus	33
5 TUTKIMUSTULOKSET	35
5.1 Mikä sai osallistumaan tai tulemaan koulutuksiin	37
5.2 Minkälainen ilmapiiri koulutuksissa on ollut.....	38
5.3 Koulutuksen merkitys nuorelle ja seurakunnalle	38
5.4 Koulutuspaikan merkitys	40
5.5 Tulevaisuuden tarpeet ja odotukset, haasteet	41
6 POHDINTA	44
6.1 Tutkimustuloksia kootusti	45
6.2 Tutkimuksen tekeminen	48
6.3 Samanlaista erilaista.....	49
6.4 Kasvun paikka.....	52
6.5 Tuuleen heitetyt kysymykset	53
6.6 Dasvidanja!	54

LÄHTEET.....	56
--------------	----

LIITTEET

LIITE 1: Kyselylomake Suomi

LIITE 2: Kyselylomake Venäjä

1 JOHDANTO

Terveisiä rajan takaa, siis Venäjältä! Tein ensimmäisen matkani Petroskoin luterilaiseen seurakuntaan vuonna 1994. Matkan tarkoituksena oli viedä joululahjapaketit 300 pyhäkoululaiselle. Pyhäkoulusihteerin ja Kalajoen rovastikunnan edustajan ominaisuudessa lähdin kolmen miehen mukaan paukkupakkasilla, juuri ennen joulua. Matkaa Kalajoen rovastikunnasta Petroskoihin kertyy noin 900 km. Kuinka paljon pieneen pakettiautoon mahtui-kaan tavaraa, varsinkin kun pakkasi tavarat oikein tarkasti!

Tuolla matkalla minua puraisi ”petroskoikärpänen” ja matkoja rajan taakse on tullut tehtyä lähes joka vuosi. Matkojen pääsisältönä on ollut kouluttaa paikallisia seurakuntanuoria itse tekemään lapsi- ja nuorisotyötä kotiseurakunnassaan. 2000-luvun alussa Petroskoihin alettiin rakentaa uutta kirkkoa ystävyysseurakuntien avustuksella. Syksyllä 2009 juhlittiin lähes valmiin kirkon vihkiäisiä. Kirkko ei ole mitään ilman seurakuntalaisia ja Inkerin kirkon vanhojen seurakuntalaisten rivit alkavat harventua. Lapsia ja nuoria tarvitaan, jotta seurakunta eläisi tulevaisuudessakin ja jotta tämän hetken vastuunkantajat voisivat itse olla vastaanottajia.

Tutkimuksessani olen selvittänyt, kuinka Petroskoin seurakuntanuoret ovat kokeneet Kalajoen rovastikunnan heille järjestämät koulutukset seurakuntaelämän jatkuvuutta tukevina. Tutkimuksessani mainitut koulutukset on järjestetty 1991-2007 noin 14-29-vuotiaille nuorille. Koulutuksella tarkoitetaan tässä tutkimuksessa Kalajoen rovastikunnan toteuttamaa koulutusta joko Suomessa tai Petroskoissa. Kouluttajina ovat toimineet rovastikunnasta diakoniatyöntekijä, nuorisotyönohjaaja, lastenohjaaja, pappi ja joukko vapaaehtoisia.

Tutkimus oli kvalitatiivinen ja sen keskeisenä menetelmänä oli nuorille tehty kysely. Olen toiminut Kalajoen rovastikunnan lähettämänä kouluttajana Petroskoin seurakunnassa vuodesta 1995 ja toimin edelleen.

Tutkimustuloksia analysoin teoreettisen viitekehysten valossa. Viitekehys sisältää yleiskatsauksen ystävyysseurakuntatoimintaan ja -historiaan, Inkerin kirkon ja Petroskoin seu-

rakunnan historiaan ja koulutustarpeisiin, erilaisiin oppimiskäsityksiin sekä kulttuurieroihin.

Tutkimus osoitti, että Kalajoen rovastikunnan järjestämät koulutukset tukevat, vahvistavat ja rikastuttavat seurakunnan toimintaa. Koulutukset luovat seurakunnan sisällä yhteisöllisyyttä ja vähentävät sukupolvien välistä kuilua. Koulutukset vaikuttavat seurakuntaelämään positiivisesti, synnyttävät uusia toimintamuotoja, sekä luovat ja ylläpitävät ystävyys-suhteita ystävyysseurakuntalaisten välillä. Kotiseurakunnassa toteutettujen koulutuksien avulla nuorella on mahdollisuus tutustua seurakunnan erilaisiin tehtäviin, ottaa vastuuta seurakunnan töistä ja hakeutua mahdollisesti opiskelemaan kirkolliseen ammattiin. Inkerin kirkon ja paikallisseurakunnan tarpeista lähtöisin oleva koulutus palvelee seurakunnan kasvua ja vahvistumista. Ystävyysseurakuntien tulisi tukea paikallisseurakuntia ilman vastapalveluksen odotusta.

Aihetta ei ole tutkittu aikaisemmin, joten käsittelin aihetta tutkimuksen sisällä. Työlläni on merkitystä arvioitaessa, suunniteltaessa, toteuttaessa ja kehitettäessä ystävyysseurakuntien toimintaa Inkerin, Unkarin ja Viron kirkkoissa. Työni kautta tallentuu myös historiaa Petroskoin seurakunnan lapsi- ja nuorisotyöstä jälkipolville luettavaksi. Uskoisin tutkimukseni olevan hyödyksi myös mahdollista opiskelijavaihtoa suunniteltaessa.

2 YSTÄVYYSSEURAKUNTATOIMINTA

2.1 Ystävyysseurakuntatoiminnan määrittely

Keskeisiä termejä tutkimuksessani ovat ystävyysseurakuntatoiminta, lapsi- ja nuorisotyö sekä koulutus. Koulutuksella tarkoitetaan tässä tutkimuksessa Kalajoen rovastikunnan toteuttamaa koulutusta joko Suomessa tai Petroskoissa. Lapsi- ja nuorisotyö kohdistuu noin 4-30-vuotiaisiin henkilöihin. Ystävyysseurakuntatoiminnan edellytyksenä on tasaver-taisuus ja kumppanuus, jossa kunnioitetaan toisen kirkon toimintatapoja ja kirkkojärjestys-tä. Suomen kirkon ulkomaanasiain keskuksen yleisohjeessa (Väliaho 2009) ystävyysseura-kuntatoiminnalla tarkoitetaan kahden eri kirkon itsenäisten seurakuntien välistä suhdetta, johon molemmat seurakunnat ovat pääosin sitoutuneet (Koren & Voipio 1988, 193; Kirkon ulkomaanasiain neuvosto 25.5.2000). ”Ystävyysseurakuntatoiminnan perusajatuksena on edistää seurakuntien, niiden jäsenten ja koko Kristuksen kirkon yhteyttä” (Ylönen 2005, 15-16).

Ystävyysseurakuntatoiminnan eri osatavoitteita on päätetty tarkistaa kahden vuoden välein pidettävässä ystävyysseurakuntien ja Kirkon järjestöjen Inkeri- neuvottelukunnan yhteises-sä seminaarissa. Käytännön yhteistyö on jaettu seuraavasti:

1. koulutus
2. työntekijäapu ja -vaihto
3. kirkollisten yhteyksien hoitaminen: tiedotus ja vierailut
4. Venäjän yhteiskuntatieto
5. suomalaisten kouluttaminen
6. kansainvälinen koordinaatio
7. taloudellinen tuki: julkinen rahoitus ja sen kehittäminen, yhteiset taloudelliset hankkeet, tavara-apu sekä taloudellisen, avustamisen pelisäännöt
8. rakentaminen
9. yhteistyömuodoista: ystävyysseurakuntatoiminta ja suomalaisten kirkollisten järjes-töjen yhteistoiminta. (Vähöja 1999.)

Näistä yhteistyömuodoista tärkeimmiksi on nostettu koulutuksen tukeminen, rakentaminen, työvoima-apu ja rahallinen tuki seurakunnille. Inkerin kirkko toivoo, että ystävyysseurakunnat noudattaisivat kirkkojen yhteistyöasiakirjassa määritellyjä yhteistyön kehyksiä eri osa-alueilla (Vähäoja 1999; Parviainen 2009). Kirkon ulkoasiain osasto (KUO) toivoo ystävyysseurakuntien lähettävän tietoja toiminnastaan, jotta tietoa olisi saatavissa myös ystävyysseurakuntatyön neuvottelupäivien välillä (Mällinen 2007).

2.2 Ystävyysseurakuntatoiminnan historiaa Suomen ja Inkerin kirkon välillä

Kaarina Ylösen tekemä tutkimus vuodelta 2005; ”*Ystävyyttä yli rajan. Luterilaista ystävyysseurakuntatoimintaa Suomen ja Inkerin kirkkojen välillä*” on selkeästi tutkimus, jonka löysin sivuamaan valitsemaani aihetta. Varsinaisia tutkimuksia ystävyysseurakuntatoiminnasta suhteessa koulutukseen en löytänyt, vaan eri henkilöt ovat koonneet ja keränneet asioita muistiin ystävyysseurakuntamatkoillaan. Käytössäni oli myös muutamien henkilöiden muistiinpanoja, joita he ovat tehneet lähinnä omaa työtänsä varten pyhäkoulutyöstä Petroskoissa ja koko Inkerin kirkossa. Nuorisotyöstä vastaavia tuotoksia ei tullut esille, mutta diakoniatyöstä ja maahanmuuttajatyöstä kylläkin. Näistä muistiinpanoista ei noussut tutkimukseni kannalta merkittäviä tietoja esille.

Kaarina Ylönen on kirjoittanut tutkimuksensa keväällä 2003 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnille tehdyn kyselyn pohjalta. Tutkimus käsittelee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Inkerin kirkon seurakuntien välistä ystävyysseurakuntatoimintaa. Tutkimuksesta käy myös ilmi ystävyysseurakuntatoiminnan kehitys yksisuuntaisesta auttamisesta kohti tasavertaisempia vuorovaikutussuhteita. Hajanaisena ja hallitsemattomana alkanut auttaminen muuttui osaltaan suunnitelmallisemmaksi. Ylönen tutki myös Suomesta laajasti Inkeriin suuntautuvan ystävyystoiminnan syitä. Kenelläkään ei toisaalta ollut selvää kuvaa itse toiminnasta seurauksineen. Kyselyyn vastanneiden seurakuntien vastausprosentti oli noin 78, jota voidaan pitää kohtuullisen hyvänä. (Ylönen 2005.)

Suomen Kirkon Seurakuntatyön Keskusliitto (SKSK) aloitti diasporatyön Viron ja Inkerin kirkkoihin jo 1920-luvulla. Diasporatyö kohdistui aluksi talousvaikeuksissa oleviin Inkerin

kirkon luterilaisiin seurakuntiin, mutta laajeni myöhemmin koskemaan sekä kirkkojenvälistä avustustoimintaa että ulkosuomalaisten sielunhoitoa. Diasporatoimikunta on myöhemmin vaihtunut Kirkon ulkoasiain osastoksi. (Kääriäinen 2003, 13, 327-328.)

Inkeri-innustus sai varsinaisen alkunsa vuonna 1988. Televisiossa näytettiin ohjelma Arvo Survosta, joka oli saanut pappisvihkimyksen Viron kirkolta. Arvo toimi pappina Pietarin lähialueella. Hän toi Inkerin kirkkoa ja sen seurakuntia tutuksi suomalaisille useilla Suomeen suuntautuneilla seurakuntamatkoilla. Näillä matkoilla solmittiin monia ystävyysuhteita, jotka ovat rikastuttaneet seurakuntaelämää molemmissa ystävyysseurakunnissa. Lokakuussa 2003 päivitetyn tiedon mukaan jo yli 200 suomalaista seurakuntaa tai seurakuntayhtymää oli solminut virallisen ystävyysseurakuntasopimuksen Inkerin kirkon seurakuntien kanssa. Ystävyysseurakuntasuhteet voivat olla joko virallisia tai epävirallisia. Aikaisemmin Kirkon ulkoasiain neuvosto vahvisti molempien seurakuntien luottamuselimiä tekemät päätökset ystävyysseurakuntasopimuksesta. Nykyään sopimus annetaan vain tiedoksi Kirkon ulkoasiain neuvostolle, joka pitää luetteloa ystävyysseurakuntasuhteista ja yhdyshenkilöistä. (Ylönen 2005, 4-5.) Suomalaiset seurakunnat ovat solmineet ystävyysseurakuntasuhteita lähinnä luterilaisiin seurakuntiin. Suhteet ovat keskittyneet maamme lähialueille kuten Viroon, Venäjälle, Unkariin ja Romaniaan. Keskeisenä toimintamuotona on ollut jälleenrakennustyön tukeminen niin henkisesti kuin taloudellisestikin. (Ylönen 2005, 7.)

Suomalaiset olivat solmineet ystävyysuhteita muiden kirkkojen kanssa jo ennen Inkerin kirkon seurakuntien kanssa solmittuja ystävyysuhteita. Peräti 308 seurakunnalla, seurakuntayhtymällä tai rovastikunnalla oli ystävyysseurakuntasuhde tai yhteistyötä Inkerin kirkon kanssa. Oulun ja Kuopion hiippakunnissa oli suhteellisesti enemmän Inkeriin solmittuja ystävyysuhteita, kuin muissa hiippakunnissa. Inkerin kirkon seurakunnista 42 prosentilla ei ollut ystävyysuhdetta minkään tahon kanssa. Joillekin Inkerin kirkon seurakunnista oli puolestaan kasautunut paljon ystävyysuhteita. Yhdellä seurakunnalla niitä saattoi olla jopa 18. Määrän paljouteen vaikutti vahvasti suomenkielen osaaminen, maantieteellinen sijainti sekä kirkkoherran oma aktiivisuus. (Ylönen 2005, 7-8.)

Piispa Leino Hassinen vieraili myös sekä Suomessa että USA:ssa edistämässä ystävyysseurakuntatyötä. Itsellänikin oli mahdollisuus osallistua vuonna 1996 Suomessa tilaisuuteen, jossa yhtenä vierailijoista oli Leino Hassinen. Katkelma piispa Leino Hassisen puheesta vuonna 1996 Concordia Theological Seminaryn 150-vuotispromootiossa:

Missouri Synodi on ilmaissut strategiapaperissaan päättävästi, ettei se perusta uutta kirkkoa Venäjälle vaan työskentelee yhdessä siellä olevien luterilaisten kirkkojen kanssa. Tämä on mielestäni sekä teologisesti että toiminnallisesti erittäin viisas kanta. Mehän tähtäämme siihen, että Venäjällä olisi vain yksi luterilainen kirkko. Venäjällä tarvitaan luterilainen kirkko made in Russia, ei läntistä tuontitavaraa, kirkkoa joka on tuotu Suomesta, Saksasta, USA:sta. Sellaisten sijaan me kaikki voimme yhdessä tukea pyrkimystä, että Venäjällä toimii luterilainen kirkko, jonka slaavit ja Venäjän muut kansat tuntevat omakseen. (Hassinen 1997, 194).

Kuinka suomalaiset ystävyysseurakunnat voisivat olla tukemassa tätä piispan pyyntöä?

Amerikkalainen Lutheran Church Missouri Synod (LCMS) on yksi Inkerin kirkon ja Petroskoin seurakunnan ystävätaho. LCMS on pysynyt omana kirkkona, koska sen kristillinen näkemys on selvästi vanhoillisempi kuin Evangelical Lutheran Church in American (ELCA). LCMS:n tekemällä yhteistyöllä Inkerin luterilaisen kirkon kanssa voi olla monenlaisia vaikutuksia, kuten esimerkiksi kysymys naispappeuden hyväksymisestä. (The Lutheran Church Missouri Synod 2009.) Inkerin kirkossa nainen ei voi saada pappisvihkimystä, kuten Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa voi saada. Vaikka vuosikymmenten ajan juuri naiset, äidit ja isoäidit välittivät kristillistä sanomaa ja perinteitä jälkipolville, eivät naiset saa saarnata nykyisin jumalanpalveluksissa. Naiset toimivat pappispulan aikana pappien luvalla sekä opettajina että toimijoina (Parikka 2007, 258). Tästä syystä voisi olettaa, että Inkerin kirkossa olisi hyväksytty naispappuus. Ystävyysseurakuntatyötä tekevien, varsinkin naispappien, on hyvä tutustua Inkerin kirkon syksyllä 2009 päivitettyyn kirkkojärjestykseen.

Pitkäjänteisen ystävyysseurakuntatyön koetinkivenä ovat usein työntekijävaihdot suomalaisissa ystävyysseurakunnissa. Vapaaehtoiset, joilla on henkilökohtaisia suhteita luotuna ystävyysseurakuntaan, esimerkiksi perhemajoitusten kautta, omaavat paljon hiljaista tietoa, joka uudelta seurakunnan viranhaltijalta voi jäädä käyttämättä. Vuosittain vaihtuvat henkilöt eivät tunne seurakunnan tilannetta ja historiaa tai toimintatapoja ja siksi työ alkaa alus-

ta. Luottamusmiehenä ja vapaaehtoisena Tikkurilan seurakunnassa toimivan Liisa Virran mielestä vapaaehtoisia pitäisi ottaa enemmän mukaan ystävyysseurakuntatyön suunnitteluun. (Virta 2009.)

Tehtäessä lähialuetyötä Venäjän ja Suomen välillä, puheeksi nousee yleensä työn koordinointi. Maissa on erilainen yhteiskuntarakenne ja sen seurauksena erilaiset toimintatavat. Suomalaiset ajattelevat, että asiat voidaan hoitaa tutulla ja itselle toimivalla länsimaisella tavalla myös Venäjällä. Mutta Venäjällä on aivan oma hallintokulttuurinsa. Peruskäsitteiden erilaisuus aiheuttaa yleensä ongelmia ja väärinkäsityksiä käytännön asioiden hoidossa, joten sellaisten asioiden, kuten vierailujen, raha-avustusten ja toimintatapojen sopimiseen menee paljon enemmän aikaa. (Jokinen 2006, 60, 65; Kyntäjät 1997, 138; Parviainen 2009; Vähäoja 1996.). Petroskoin seurakunta on tehnyt virallisen ystävyysseurakuntasopimuksen Varkauden, Tikkurilan ja Lempäälän seurakunnan sekä Kalajoen rovastikunnan (11 seurakuntaa) kanssa. Lisäksi Ystäviä löytyy USA:sta, Kanadasta, Norjasta, Ruotsista ja Tanskasta (Grinevits 2009).

Rauni Tuomaala ja Paula Petäjäjärvi ovat tehneet opinnäytetyön Lähetysdiakoniatyön projektista Raahen rovastikunnan ja Vienan Kemin välillä. Tutkimus perustuu lähinnä muistiinpanoihin ja projektin toteutuksessa käytettyihin virikemateriaalilähteisiin. Koska tutkimuksessa ei ole varsinaista tieteellistä pohjaa, en voi käyttää tutkimusta vertaillakseni tuloksia keskenään. (Tuomaala & Petäjäjärvi 2002.) Kalevi Palokangas on tehnyt 1998 opinnäytetyön, jossa hän tutki vanhusten kerhon perustamista Petroskoin seurakuntaan. Opinnäytetyötä ei ole enää saatavissa (Kaukonen 2009; Palokangas 2009). Palokangas suoritti opiskeluihinsa liittyvän harjoittelun Petroskoin seurakunnassa. Hän aloitti kyseisen kerhotoiminnan toimien itse ohjaajana. Kerho kokoontui joka toinen viikko ja yhtenä osana kerhoa oli lämmin ateria. Kerhon ohjaamista jatkoivat Palokankaan harjoittelun päätyttyä vähän aikaa Emma Peussa ja Antti Antonov. Kerhotoiminnalle ei Peussin mielestä ollut tarvetta kyseisessä muodossa (Peussa Emma 2009; Antonov Antti 2009).

2.3 Petroskoin seurakunta ja Kalajoen rovastikunta

Karjalan tasavallan pääkaupunki, Petroskoi, sijaitsee Äänisjärven rannalla noin 900 km päässä Kalajoen rovastikunnasta. Asukkaita kaupungissa on vajaat 300 000 henkeä. Petroskoi on myös matkailu- ja kulttuurikaupunki. Suomi oli pitkään toinen virallinen kieli ja siksi kaupungissa ilmestyykin vielä suomenkielisiä sanomalehtiä, kansallisteatterissa esitetään näytelmiä suomeksi ja radio- ja televisio-ohjelmia lähetetään myös suomen kielellä. Luterilaisessa seurakunnassa on joka sunnuntai jumalanpalvelus suomeksi ja venäjäksi. (Alaspää 2007, 9-10; Pankratov 1988.)

Kaarina Ylönen on tehnyt väitöskirjan ”*Inkerin kirkon nousu kommunistivallan päätyttyä*” vuonna 1997. Ylönen tutki vasta rekisteröityä Inkerin evankelisluterilaista kirkkoa ja sen epätavallisen voimakasta kasvua 1990-luvun alkupuolella. Tutkimusaineisto on kerätty dokumenteista, seurakuntien rekistereistä, kyselylomakkeesta ja teemahaastatteluista, kenttätöistä Inkerin kirkon alueella sekä keskusteluista aktiiviseurakuntalaisten kanssa. Tutkimuksessa haettiin vastausta ilmiöön miksi ihmiset joko ovat liittyneet ja liittyivät Inkerin kirkon jäseniksi. Inkerin kirkon seurakunnista Petroskoi edusti tutkimuksessa Inkerin kirkon vanhinta ja samalla suurinta seurakuntaa. 1960-luvulla rekisteröidylle seurakunnalle oli jo kehittynyt pitkät perinteet nuorempiin seurakuntiin verrattuna. Yhteenvedossa Ylönen tiivistää ihmisten liittyneen kirkkoon kahdesta syystä: moraalirakenteen uudistushalusta ja vastikkeen saamiksi. Ylösen mielestä ”Kyse ei tällöin ole vain uskosta tai kirkon jäsenyydestä, vaan kyse on myös sekä yhteiskunnan tilasta ja siinä vallitsevasta arvokriisistä että liittymisen hyödyllisyydestä eli liittymisen mukanaan tuomista vastikkeista”. (Ylönen 1997.)

Petroskoin luterilainen seurakunta aloitti toimintansa vuoden 1970 alussa. Maria Kajavan ja Katri Kukkosen 1950-luvun alussa alulle panema hanke saada Petroskoihin oma rekisteröity luterilainen seurakunta oli päättynyt onnistuneesti (rekisteröintipäätös 10.6. 1969). Ensimmäinen kirkko oli talkoilla kunnostettu talo kaupungin laidalla. Kirkon vihkiäispäivänä seurakunnan jäseneksi ilmoittautui satoja henkilöitä. Ensimmäisinä vuosina maallikot pitivät jumalanpalvelukset, koska pappia ei ollut saatavilla kuin kerran kahdessa kuukaudessa. Maallikot vastasivatkin pappien suostumuksella pääosin seurakunnan toiminnasta,

kuten seuroista, kasteista, hautaan siunaamisista, ehtoollisen jakamisesta jne. (Hassinen 1997, 18; Mesiäinen 1990, 229-232, 295; Sihvo 2000, 243-249; Ylönen 1997, 25-27.) Koska seurakuntaan ei viranomaisten vuoksi voinut heti palkata vakinaista pappia, joka olisi huolehtinut seurakunnan asioiden hoidosta, asioista huolehtimaan nimettiin seurakunnan esimies. Esimieheksi nimetty henkilö hoiti yhteydet viranomaisiin, teki papin pyynnöstä kotikäyntejä sairaiden luona ja kastoi lapsia. Esimiehenä saattoi toimia myös nainen. Maria Kajavakin toimi seurakunnan esimiehenä. (Mesiäinen 1990, 302-303.)

Seuraava kirkko rakennettiin talkoilla ja se valmistui vuonna 1983. Kirkkoherrana toimi suomenkielentaitoinen Paul Saar vuosina 1979- 1991. Hän oli samalla Viron Hagerin seurakunnan kirkkoherra. Hänen poissa ollessaan seurakuntaa palvelivat 1988 diakoniksi vihityt Juho Pakkari, joka on toiminut Tsalnan kirkkoherrana vuodesta 1996 ja Viktor Grinevits, joka on ollut Petroskoin seurakunnan kirkkoherra vuodesta 1991 lähtien (Sihvo 2000, 250- 252; Ylönen 1997, 27). Vuodesta 1992 lähtien Petroskoin Pyhän Hengen seurakunta kuului Inkerin kirkkoon, joka itsenäistyi Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen. Tätä aikaisemmin seurakunta oli kuulunut Viron evankelisluterilaiseen kirkkoon ja ollut ainoa koko Karjalassa toiminut luterilainen yhteisö. (Evangelizesko-luteranskii prihod ”Svasjova Duha” 2009, 8, 12, 14, 18.)

Piispa Aarre Kuukauppi lausui Petroskoin kirkon vihkijuhlissa 6.9.2009, johon myös itse osallistuin, ”Sallikaa nuorten tulla kirkkoon!” sekä ”Heille (nuorille) on annettava vapaus toimia kirkossa nuorten tavalla!” Mielestäni piispan kehotukset vastaanottaa aivan eri tavoin, mikäli tietää ja tuntee seurakunnan toimintahistoriaa.

Lasten kirkkokielto oli voimassa aina vuoteen 1976 saakka. Vaikka seurakunta oli saanut rekisteröintipäätöksen, viranomaisten valvonta oli hyvin tarkkaa. Yksi viranomaisten asettamisista rajoituksista oli, ettei lapsia (kielto koski kaikenikäisiä) saanut tuoda kirkkoon eikä heitä saanut edes kastaa siellä. Lapsia kastettiin siksi paljon kotona. Seurakunta ei ajanut pois jumalanpalvelukseen tulleita lapsiperheitä, mutta informoi seurakuntaa tästä rajoituksesta. Perheille lasten tuomisesta kirkkoon saattoi seurata jopa työpaikasta erottaminen tai muulla tavoin leimautuminen. Seurakunnan esimies Juhani Pukki kertoi viranomaisille ”vaarattomasta” toimituksesta eli kuinka luterilaisessa kasteessa lapsen päähän

valellaan vain hiukan vettä, eikä lasta upoteta kokonaan veteen. Viranomaisten päätökseen kumota lasten kirkkokielto vaikutti vahvasti metropoliitta Nikodimin vierailu seurakunnassa. Hänen mielestään mikään viranomaistaho ei voi estää kastetoimituksen suorittamista kirkossa. (Mesiäinen 1990, 308-309; Sihvo 2000, 248-249.) Välit ortodoksikirkkoon ovat nykyäänkin hyvät ja lämpimät. Petroskoin pääkirkon Aleksanteri Nevskin seurakunnan kirkkoherra Isä Johannes toi tervehdyksen Petroskoin luterilaisen kirkon vihkijuhlaan syyskuussa 2009 (Vilhunen 2009).

Petroskoin luterilainen seurakunta oli useille lähellä ja kaukana asuville inkeriläisille eräänlainen äitiseurakunta, jonka avulla inkeriläiset tahtoivat uudelleen rakentaa ja virallistaa luterilaista toimintaa Neuvostoliitossa (Sihvo 2000, 249). Ylönen perustelee seurakunnan tärkeyttä sillä, että se oli ensimmäinen uudelleen rekisteröity suomalainen seurakunta Neuvostoliiton alueella (Ylönen, 1997, 27). Nuorille, jotka olivat saaneet uskontokiellon aikana uskonnonopetusta isoäideiltään, kirkkoilla oli heille muutakin merkitystä kuin rakennuksen pitäminen varastona, teatterina tai arkkitehtuurisena muistomerkkinä (Parikka 2007, 258). Seurakunnan tukipilareiksi nousivat erityisesti naiset siitä syystä, että miehiä joko valvottiin enemmän tai heitä ei yksinkertaisesti ollut karkotusten ja pidätysten seuraamuksena (Ylönen 1997, 26).

Vanhat inkeriläiset olivat perustaneet seurakunnan ja seurakuntalaisissa oli mukana myös muutamia nuoria, joista myöhemmin kasvoi vastuunkantajia koko Inkerin kirkolle. Esimerkkinä voi mainita Pushkinin seurakunnan kasvateista Arvo Survon, jonka tie vei ensin diakonista papiksi, sitten Kupanitsan seurakunnan kirkkoherraksi ja lopulta Inkerin kirkon lähetyspastoriksi. Toisena esimerkkinä on Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi, joka on toiminut mm. Kelton seurakunnan kirkkoherrana. Neuvostoaikana oli yleistä, että seurakunnan luottamustehtäviin, kuten kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi, viranomaiset halusivat itselleen mieluisen KGB:n kanssa yhteistyötä tekevän henkilön. Silloin oli tapana, että opinnoissaan menestyvää henkilöä pyydettiin viranomaisten puolesta tällaiseen tehtävään. Opiskelija Aarre Kuukauppiakin painostettiin ottamaan vastaan vuonna 1977 Pushkinin kirkkovaltuuston puheenjohtajuus ja yhteistyö KGB:n kanssa, mutta Kuukauppi kieltäytyi luottamustehtävästä kristillisen vakaumuksensa vuoksi. Piispaksi Aarre Kuukauppi vihittiin.

tiin aikana, jolloin KGB ei enää valvonut kirkon toimia. (Alaspää 2009, 109; Sihvo 2000, 254- 56; Ylönen 1997, 27).

Suomessa arkkipiispa Simojoki kertoi vierailustaan Petroskoin seurakunnassa kesällä 1975 ja kirkossa vallinneesta liikuttuneesta tunnelmasta. Suomalaiset seurakunnat ja kristilliset järjestöt alkoivat järjestää seurakuntamatkoja Petroskoihin ja Pushkiniin. Parhaimmillaan kirkon pihassa seisojien linja-autoa, ja paikalliset seurakuntalaiset eivät sopineet kotikirkkoonsa sisälle. Vieraiden antama lahja, kolehti, oli kuitenkin suuri apu pienten seurakuntien toimintakulujen kattamiseksi. Ongelmiakin oli, sillä seurakunnan esimiehen Maria Kajavan piti aina ilmoittaa etukäteen viranomaisille ryhmistä sekä sopia, kuinka kauan esimerkiksi pappi sai puhua kirkossa (joskus lupa oli vain 3 minuuttia). Osaksi näiden seurakuntamatkojen ansiosta syntyi henkilökohtaisia ystävyys-suhteita, joiden innoittamana suomalaiset seurakunnat halusivat solmia myöhemmin ystävyysseurakuntasopimuksia. (Hassinen 1997, 20; Mesiäinen 1990, 308-309, 314-315; Sihvo 2000, 250).

Vuonna 1975 Maria Kajava kertoi Petroskoin kaupunkineuvoston esimiehen sijaiselle (myöhemmin uskontoasiainvaltuutettu) Petroville, että arkkipiispa Simojoki oli vierailunsa aikana luvannut Petroskoihin rakennettavan isomman kirkon nykyiseen pieneen mökkiin verrattuna. Petrov nauroi päin naamaa Marialle ja sanoi: ”He (seurakuntalaiset) eivät rakentaisi mitään, seurakunnasta loppuu väki hyvin pian” (Mesiäinen 1990, 288, 309-310).

Kalajoen seurakunta oli anonut jo vuonna 1989 ystävyysseurakuntaa Virossa. Asiaan ei tullut kahden vuoden aikana ratkaisua. Samaan aikaan Kalajoen rovastikunnasta oli oltu yhteydessä Petroskoin luterilaiseen seurakuntaan ajatuksena saada tämä ystävyysseurakunnaksi. Kirkon ulkomaanasiain keskus (KUK) ei halunnut antaa Petroskoita minkään yksittäisen seurakunnan ystävyysseurakunnaksi, vaan KUK esitti, että vastaava suhde solmittaisiin Kalajoen rovastikunnan kautta tämän rovastikunnan seurakuntiin. Perusteena KUK:lla oli ensinnäkin se, että seurakunnat voisivat olla tätä kautta suoraan yhteydessä Petroskoin seurakuntaan. Toisena perusteena KUK:lla oli, että rovastikunnan seurakunnat voisivat toteuttaa yhteisiä matkoja ja suuria hankkeita yhteistyössä. Kalajoen seurakunta ja Kalajoen rovastikunta päättivät anoa Petroskoin luterilaista seurakuntaa ystävyysseurakunnaksi ja

nimetä yhdyshenkilöksi Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunnan puheenjohtajan. (Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunta 1991; Seurakuntaneuvosto 1991.)

Ystävyysseurakuntatoiminnan yleisohjeet tulivat Kirkon ulkomaanasiain neuvostolta. Ohjeissa oli kerrottuna toiminnan tarkoituksesta, ystävyysseurakuntasopimusten vahvistamisesta, yhdyshenkilön nimeämisestä, molempien kirkkojen antamien ohjeiden noudattamisesta, suurien avustusten viemisestä, kustannuksien korvaamisesta ja kehoitus lähettää KUK:lle vuosittain selvitys ystävyysseurakuntatyön sisällöstä (Kirkon ulkomaanasiain keskus 1989). Sama pyyntö on edelleen voimassa, jotta ystävyysseurakunnille olisi toiminnasta tietoa myös neuvottelupäivien välillä (Mällinen 2007, 31).

Piispa Leino Hassinen vieraili Oulaisissa helmikuussa 1996. Tapaamisen yhteydessä syntyi ajatus palkata joko suomalainen tai paikallinen nuorisotyöntekijä Petroskoin luterilaisen seurakunnan tarpeisiin. Samalla nousi esille tarve nuorisotyön kokoontumistilasta. Kalajoen rovastikunta ja Oulaisten ystävyysseurakunnat (Tanskassa Hörsholm, Ruotsissa Leksand ja Norjassa Lillehammer) saivat yhdessä kokoon tarvittavan rahoituksen sekä työntekijän palkkaukseen että nuorisotilojen vuokraukseen. (Pihkala 25.2.1996). Nuorisotila Tsaitseva (kahden huoneen kerrostaloasunto) on edelleen nuorisotyön käytössä siihen saakka, kunnes uuden kirkon tilat voidaan käyttöönottaa (Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunta 2009).

Diakoni Yrjö Kalliokuusi palkattiin Kalajoen rovastikunnan nuorisotyön projektiin 1996-2000. Hänen tehtävänsä oli saattaa alkuun nuorisotyö Petroskoin seurakunnassa. Jura Travkin oli opiskellut diakonikurssilla Teologisessa Instituutissa ja oli Petroskoin seurakunnassa harjoittelijana nuorisotyössä. Travkinin tehtävänä oli tehdä nuorisotyötä ja Yrjö Kalliokuusen tehtävänä oli toimia tukihenkilönä ja eräänlaisena työnhajaajana Travkinille ja nuorille. Kalliokuusi toimi osittain Suomesta käsin. Projektin aikana, vuosina 1996-2000, Jura Travkin ja Kolja Zipulev tekivät opintomatkan Yrjö Kalliokuusen mukana Kalajoen rovastikuntaan. Matkan tarkoitus oli tutustua suomalaiseen nuorisotyöhön. (Kalliokuusi 2009.)

2.3.1 Lapsi- ja nuorisotyön toimintamuodot Inkerin kirkossa

Inkerin kirkon lapsityön pääpaino on hengellisessä opetuksessa ja kasvatuksessa. Kirkon tavoitteena on lastenleirien, pyhäkoulujen sekä lasten- ja perhejumalanpalveluksien juurtuminen seurakuntiin aktiivisiksi ja mahdollisimman säännöllisiksi toiminnoiksi. Pyhäkouluopettajien ja –sihteerien koulutus ja siihen liittyvä lapsi- ja nuorisotyön kehittäminen ovatkin painopistealueita, joihin kirkko on panostanut viime vuosina. Lapsille ja nuorille syntynyt uusi kulttuuri Venäjällä haastaa myös Inkerin kirkon miettimään toimintamuotojaan. Vuosittain yli 2000 lasta ja nuorta osallistuu Inkerin kirkon lapsi- ja nuorisotyön toimikunnan järjestämiin tapahtumiin ja koulutuksiin. Toimikunnan alaisena toimii lapsi- ja nuorisotyönjohtaja Olga Matta (aikaisemmin johtajana Terhi Smeds), joka ohjaa ja koordinoi työtä. Kelton kirkon ja Teologisen Instituutin tiloissa järjestetään kesäisin kaikille avoin lastenleiri. Leirille on ollut mahdollista tulla myös niistä seurakunnista, joissa lapsityö ei vielä ole vakiintunut säännölliseksi. (Inkerin kirkon koulutus 2009; Inkerin kirkon nuorisotyö 2009; Inkerin kirkon toimintasuunnitelma 2009.)

Nuorten toiminta on vakiintunut jo niissä seurakunnissa joihin on saatu nuorisotyön vastuunkantaja (palkattu tai vapaaehtoinen). Nuorisojumalanpalvelukset ovat muodostuneet tärkeäksi osaksi nuorisotyötä järjestettäessä rovastikunnallisia tapahtumia Inkerin Kirkossa. Rovastikunnalliset tapahtumat ja Teologisessa Instituutissa järjestettävä rippileiri tukevat nuorten yhteisöllisyyttä eivätkä rasita pieniä työntekijäresursseja yksittäisissä seurakunnissa. Petroskoissa asuvilla yliopisto-opiskelijoilla on oma Inkerin kirkon palkkaama opiskelijatyöntekijä ja sitä kautta jo vakiintunut kristillinen opiskelijatyö. Opiskelijat voivat osallistua vuosittain Kalajoen rovastikunnan järjestämiin ja kustantamiin koulutusviikonloppuihin Petroskoin kirkolla. Näiden opiskelijoiden kautta välittyy tieto myös niihin seurakuntiin, joissa ei vielä ole lapsi- ja nuorisotyöllä erityistä vastuunkantajaa. (Vähäoja 1994-2009). Kelton Teologisessa Instituutissa järjestetään pyhäkouluopettajien, pyhäkoulu-sihteerien ja nuorisotyöntekijöiden koulutusta sekä erilaisia seminaareja jatkokoulutuksena. (Grongolm-Kustova 2009a; Inkerin kirkon koulutus 2009; Inkerin kirkon nuorisotyö 2009; Inkerin kirkon toimintasuunnitelma 2009.)

Kaarina Ylönen on kirjoittanut ensimmäisen tutkimuksen Inkerin luterilaisesta kirkosta. Kirkkososiologisessa väitöskirjassaan ”*Inkerin kirkon nousu kommunistivallan päätyttyä*” Ylönen kertoo, että vanhemmat seurakuntalaiset halusivat tehdä seurakunnista suomalaisuuden tyyssijoja. Seurakunnissa ei olisi saanut käyttää muuta kieltä kuin suomea. Venäläistyneille inkeriläisille, jotka halusivat liittyä seurakuntaan, esitettiin vaatimus opetella ensin suomen kieli. Tällä tavoin vanhemmat halusivat turvata suomalaisuuden jälkipolvilleen. Tutkimuksessaan Ylönen toteaa, että kieli on erityisen tärkeä identiteetin osatekijä ja siksi kielikysymys nouseekin usein esille eri etnisten ryhmien välisissä ristiriitatilanteissa. Tutkimuksesta käy myös ilmi, että seurakuntien nuoret jäsenet ovat lapsuudessaan omaksuneet vanhempiensa uskon. (Ylönen 1997.) Nykyään lapsi- ja nuorisotyön opetuskielenä on venäjä ja suomen kieltä puhuvat vain ne nuoret, jotka ovat sitä yliopistossa opiskelleet tai joilla se on ollut kotikielenä (Gustova-Krongolm 2009a).

Lapsi- ja nuorisotyötoimikunnan puheenjohtaja Terhi Smeds kertoo Nuorten laulukirjan alkusanoissa, että ”*hengellinen nuorisotyö ja musiikki kuuluvat aina yhteen*”. Vuonna 1995 ilmestynyt edellinen lauluvihko sisälsi 72 laulua ilman nuotteja ja akordeja. Lauluista useimmat olivat sekä suomeksi että venäjäksi. Koska suurin osa seurakuntanuorista oli venäjänkielisiä ja uudet laulut olisi helpompi opetella laulamaan nuottien kanssa, päätettiin tehdä uusi venäjänkielinen laulukirja riemuvuoden 2001 kunniaksi. (Smeds & Smeds 2001,5-6.) Laulukirjoja ja opetusäänitteitä on käytetty koulutustilanteissa oppimisen tukena ja elävöittäjänä (Lehto 1991-2009; Vähäoja 1994-2009).

2.3.2 Lapsi- ja nuorisotyön toimintamuodot Petroskoin seurakunnassa

Lapsi- ja nuorisotyö on 4-30-vuotiaille suunnattua Inkerin kirkon alaisuudessa tapahtuvaa seurakunnan toimintaa. Toiminta pitää sisältää pyhäkoulutyön, askartelukerhot, retki- ja leiritoiminnan, koulutukset, vierailut lastenkoteihin, osallistumiset jumalanpalveluksiin, nuorisodiakonian, raamattupiirit ja nuortenillat sekä matkat ulkomaille. Nuorisotyönimikkeen alle Inkerin kirkossa kuuluvat myös nuoret aikuiset. (Smeds 2007.) Nuorten musiikki-toiminta, kuten nuorten kuoro on osa nuorisotyötä (Zipulev 2007). Piispa Kuukauppi toivoi uudesta Petroskoin kirkosta tulevan erityisesti musiikkikirkko, jossa järjestettäisiin myös

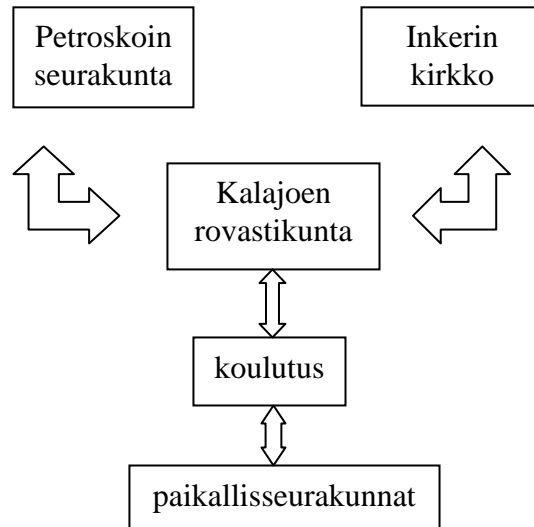
ekumeenisia konsertteja yli kirkkokuntarajojen, esimerkiksi yhdessä helluntai- ja baptisti-seurakuntien kanssa (Kuukauppi 2009).

2.4 Inkerin kirkon ja Petroskoin seurakunnan koulutustarve

Koulutuksella tarkoitetaan tässä tutkimuksessa Kalajoen rovastikunnan toteuttamaa koulutusta joko Suomessa tai Petroskoissa. Kouluttajina ovat toimineet Kalajoen rovastikunnan diakoniatyöntekijä, nuorisotyönohjaaja, lastenohjaaja, pappi ja joukko vapaaehtoisia. Kouluttajana on toiminut myös rovastikunnan palkkaama projektityöntekijä Yrjö Kalliokuusi (Lehto 1991-2009; Vähäoja 1994-2009). Kyselylomakkeessa *koulutus* on korvattu kurssisanalla, koska nuoret itse käyttävät sitä sanaa Venäjällä.

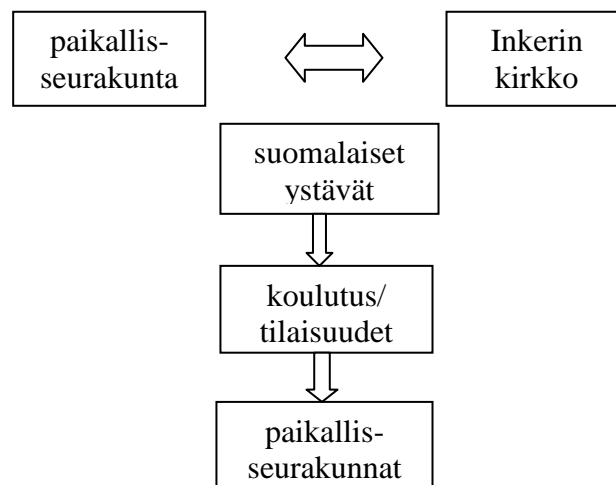
Rovastikunnan kouluttajat ovat esitelleet ja kertoneet erilaisista Suomessa käytettävistä työtavoista ja toimintamuodoista, jotka yhdessä petroskoilaisten seurakuntanuorten kanssa on muutettu Venäjän ja Inkerin kirkon olosuhteisiin sopiviksi. Koulutustarve ja -pyyntö ovat ystävyysseurakuntatyön alkuhetkistä saakka olleet lähtöisin Petroskoin seurakunnasta tai Inkerin kirkon työntekijöiltä. Aivan ensimmäinen tilanne oli erään seurakuntamatkan yhteydessä tullut pyyntö pitää saman tien pyhäkoulunopettajien kokous, koska pyhäkoulu-työstä vastaava henkilö oli estynyt tulemasta paikalle. Kalajoen rovastikunnan diakonia-toimikunta on kustantanut koulutuksiin ruuan ja materiaalit sekä kouluttajien matkakulut. Kouluttajat ovat tehneet ystävyysseurakunta työajallaan ja koulutettaville koulutukset ovat olleet ilmaisia. Koulutuksia on järjestetty vuosittain. (Lehto 1991-2009.)

Ylösen saaman tuloksen mukaan auttamistyö oli aluksi hajanaista, mitä se Kalajoen rovastikunnan koulutusten suhteen ei ole ollut (Ylönen 2005). Koska Petroskoi on opiskelija-kaupunki, koulutuksiin on osallistunut nuoria myös Petroskoin lähialueilta Tsalnasta ja Kontupohjasta sekä seurakunnan ulkopuolelta esimerkiksi Aunuksesta, Pitkärannasta ja Moskovasta. Näiden koulutuksissa olleiden nuorten kautta tieto ja ideat ovat siirtyneet myös heidän kotiseurakuntiinsa. Kouluttajat ovat saaneet itselleen kokonaisvaltaisen ja laajan kuvan Petroskoin ja lähialueen nuorisotyöstä ja sen tarpeista (Lehto 1991-2009; Vähäoja 1994-2009.) Havainnollistan tätä kaaviolla 1.

KAAVIO1 Petroskoin seurakunnan ja Inkerin kirkon koulutustarve suhteessa koulutuksiin.

Osalla suomalaisista toimijoista on ollut ja on edelleen tapana käydä pitämässä koulutuksia ja tilaisuuksia seurakunnan alueella olematta lainkaan yhteydessä paikallisseurakuntaan tai Inkerin kirkkoon. Tämä käy yleensä ilmi lähinnä kahvipöytäkeskusteluissa, joita käydään eri matkanjärjestäjien kanssa. Havainnollistan tätä kaaviolla 2. Näissä tapauksissa koulutukset eivät ole paikallisten tarpeista lähtöisin, eivätkä ehkä palvele seurakuntaa, vaan jäävät usein irrallisiksi vierailuiksi. (Lehto 1991-2009; Vähöja 1994-2009.)

KAAVIO2. Suomalaisen ystävien koulutustarve suhteessa koulutuksiin.

Vielä kymmenen vuotta sitten Inkerin kirkolla oli ongelma siitä, että ystävyysseurakunnat pitivät erilaisia kursseja Inkerin kirkon alueella olematta yhteydessä koulutustoimikuntaan. Kurssit eivät lähteneet tuolloin Inkerin kirkon tarpeesta, vaan ystävyysseurakuntien innokkuudesta ja auttamisen halusta (Lehto 2007; Raportti 1999). Sama ongelma on edelleen olemassa (Parviainen 2009). Nuoria kustannettiin ulkomaille, myös Suomeen, opiskelemaan tarkistamatta lainkaan, olivatko he yhteydessä omaan seurakuntaansa ennen tai jälkeen koulutuksen. Yleensä opiskelija jäi vieraaseen maahan ja hyöty paikallisseurakunnan työhön jäi saavuttamatta (Vähäoja 1999). Stipendirahaston perustaminen Inkerin kirkkoon loi pohjaa järjestäytyneelle ja suunnitellulle sekä pitkäjänteiselle koulutusyhteistyölle ystävyysseurakuntien välillä (Inkerin kirkon stipendirahasto 2009; Raportti 1999). Pihkalan mielestä on tärkeä kyky ymmärtää ihmisen tunteita sekä aistia, mikä olisi henkilön oma kutsumus työhön. Hän toteaa, että on olemassa paljon tunneihmisiä ja tahtoihmisiä, mutta todella vähän ihmistuntijoita, jotka aidosti kuuntelisivat ja osaisivat tunnistaa ihmisten odotuksia ja kutsumuksia (Pihkala & Kivioja 1998, 126).

Kirjeessään Inkerin evankelisluterilaisen kirkon yhteistyöjärjestöille piispa Aarre Kuukauppi pyytääkin yhteistyöjärjestöjä noudattamaan Inkerin kirkon toimintamallia, jossa järjestöt ja oppilaitokset ehdottaisivat Suomeen kutsuttuja opiskelijoita. Päätöksen Suomeen lähettämisestä tekisi kuitenkin Inkerin kirkon Stipendirahaston johtokunta. Tällä tavoin opiskelijan opinnot eivät jäisi kesken Keltossa tai seurakunta ilman työntekijää. (Kuukauppi 1999.)

Kouluttajien tekemä taustatyö tukee onnistuneita ja tavoitteisiin pääseviä koulutuksia. Kouluttajien on ensiarvoisen tärkeää tutustua organisaatioon eli kirkon ja seurakunnan historiaan, perinteisiin, toimintatapoihin sekä toimintaympäristöön (Mäki-Komsi 1999, 50). Koulutuksesta mainostaminen on myös tärkeää, jotta kaikilla asiasta kiinnostuneilla olisi tasavertainen mahdollisuus tulla kehittämään organisaatiotaan. Koulutuksen järjestelyvastuuta ei voi jättää ainoastaan vapaaehtoisten vastuulle. Vastuuhenkilöksi tulee nimetä joku työntekijöistä, mikäli se on mahdollista. Vapaaehtoisille tulee kuitenkin antaa vastuullisia tehtäviä, jotta nämä kokevat antamansa avun mielekkääksi (Gustova-Krongolm 2007).

Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunnan puheenjohtajana 1990-luvun alussa toimineen papin, Jari Lahtisen, mielestä jokaiseen ystävyysseurakuntamatkaan tuli sisällyttää koulutusta materiaali- ja raha-avustuksen viennin lisäksi. Lahtisen mielestä ystävyysseurakunta tukisi tällä tavoin Petroskoin seurakuntaa koko ajan kohti itsenäistä toimintaa ja tasa-arvoista ystävyyssuhdetta (Lahtinen 2007; Lehto Aira 2009).

Kalajoen rovastikunnan järjestämässä koulutuksissa vuosina 1991-2007 oli suunniteltuina aiheina ollut pyhäkoulun pitäminen, erilaiset raamattupiirit, perhejumalanpalvelukset, asiakkaan kohtaaminen, auttaminen ja palveleminen eli diakoniatyö, toimintasuunnitelman ja -kertomuksen sekä talousarvion tekeminen, leiri- ja kerhotoiminta sekä oma jaksaminen ja taito kuunnella. Kesken koulutuksen nousseita aiheita ovat olleet esimerkiksi lähetystyön tekeminen, sielunhoito, suhtautuminen päihteisiin ja pienryhmän ohjaaminen. Jokaiseen kurssiin on aina sisällytetty hengellistä opetusta. (Lehto 1991-2009; Vähäoja 1994-2009.)

Aarre Kuukauppi vihittiin piispaksi tammikuussa 1996. Uusi piispa toivoi jo silloin yhteistyön jatkuvan suomalaisten ystävyysseurakuntien ja Inkerin kirkon seurakuntien välillä. Jumalan sanan julistaminen ja opetus nousivat tärkeiksi yhdistäviksi tekijöiksi. Piispa toivoi myös järjestettävän erilaisia opetustilanteita lyhyidenkin vierailujen aikana (Nevalainen 1996, 13). Piispa Kuukaupin unelmana on saada Inkerin kirkkoon vahva raamattukoulu, koska raamatun opetuksen kautta kirkko kasvaa ja vahvistuu (Vilhunen 2009, 6).

Isto Pihkalan mielestä Inkerin kirkko tarvitsee Suomen kirkkoa kulkemaan rinnallaan yhden kasvavan sukupolven ajan, koska useimmilla koulutukseen tulevilla nuorisotyöntekijöillä, diakoneilla tai papeilla ei ole ”uskovaa kotia” taustalla (Vähäoja 1996). Inkerin kirkko kouluttaa lapsi- ja nuorisotyöntekijöitä Keltossa. Kirkon koulutustoimikunta vastaa ja hyväksyy kaiken kirkon sisällä tapahtuvan koulutuksen (Inkerin kirkon koulutus 2009).

Kun piispa Leino Hassinen sai Arvo Survolta kutsun tulla Leningradiin Pushkiniin koulutamaan Inkerinmaalle seurakunnan työntekijöitä 1980-luvulla, nousi yhdeksi koulutuksen perusongelmaksi yhteisen kielen löytäminen. Ensimmäisellä kurssilla oli yhdeksän oppilasta ja vain kolme heistä puhui suomea. Nykyinen piispa Aarre Kuukauppi oli yksi heistä (Hassinen 1997, 20, 23-24). Hassinen koki ongelmaksi saman, johon me olemme koulu-

tuksissamme myös törmänneet: kirkollinen perussanasto on tuntematon. Hassinen ajattelee, että 90-luvun alun koulutettavat tunsivat joitain kirkollisia termejä, mutta niillä oli joko ateismista nouseva merkitys tai ortodoksinen sisältö (Hassinen 1997, 24).

Jyväskylän seminaarissa Kuukauppi toi esille palkkausongelman ja kertoi, että tulevaisuudessa Inkerin kirkolla voi olla osa-aikaisia työntekijöitä kuten insinööri, joka sivutoimeen hoitaa papin tehtäviä. Kuukaupi toivookin enemmän puhuttavan papin palkkauksen avustamisesta kuin papin palkkaamisesta. (Parviainen 2009; Vähäoja 2009.) Osittainhan tämä toteutuu jo nyt muun muassa kanttorien ja nuorisotyöntekijöiden osalta Petroskoin seurakunnassa (Gustova-Krongolm 2009a). Mitä kehitystä on siis tapahtunut lähes 40 vuodessa?

Piispa Aarre Kuukaupin mielestä koulutusta tarvitaan seurakunnassa joka sektorilla. Esimerkkinä hän kertoi, että taloudenhoitajat voisivat tulla Suomeen 1-2 viikoksi tutustumaan ystävyysseurakunnan kirjanpitoon, koska kirjanpidon vaatimukset laajentuvat koko ajan myös Venäjällä. Piispan mielestä olisi myös tärkeää kouluttaa vapaaehtoisia talousarvion, toimintasuunnitelman ja -kertomuksen tekemiseen, jotta ruohonjuuritasolla tehtävä työ tukisi hallinnon organisaatiota. (Parviainen 2009; Vähäoja 2009.) Kalajoen rovastikunta on pitänyt aiheista kurssin nuorille jo kymmenen vuotta sitten. Petroskoin seurakunnan nuorisotyö tekeekin kaksi kertaa vuodessa toimintasuunnitelman (kevät ja syksy) ottaen huomioon Inkerin kirkon lapsi- ja nuorisotyön suunnitelmat (Gustova-Krongolm, 2009a; Lehto 1991-2009; Vähäoja 1994-2009).

Suomen kirkon järjestöjen neuvottelukunta ja Inkeri-neuvottelukunta järjestivät vuonna 1996 koulutuskurssin Inkerin kirkon työssä oleville ja sinne lähteville vapaaehtois- ja projektityöntekijöille. Tavoitteena oli antaa valmiuksia palvella Inkerin kirkkoa. Koulutuksen ensimmäinen kurssi järjestettiin Suomessa Laajasalon kristillisellä opistolla ja toinen kurssi toteutettiin Inkerin kirkon koulutuskeskuksessa. Luennoitsijoina toimivat piispa Aarre Kuukauppi, piispa Leino Hassinen, pääsihteeri Isto Pihkala, professori Jouko Sihvo, dosentti Kimmo Kääriäinen ja pastori Matti Kolehmainen. (Inkeri-info 2/1996, 12.)

Suurin osa Petroskoin seurakunnan työntekijöistä puhuu suomea. Kalajoen rovastikunnan kouluttajat eivät osaa venäjää. Nykyisen nuorisotyöntekijän Nadja Gustova-Krongolmin kanssa kommunikoidimme englanniksi tai käytämme tulkkia. Koulutuksissamme toimii usein tulkkeina nuoria, jotka opiskelevat yliopistossa suomen kieltä. Mikäli mahdollista, yhden koulutuksen aikana toimii useampi tulkki, jotta kaikilla olisi mahdollisuus itse osallistua koulutukseen, eikä vain keskittyä tulkkaamiseen (Gustova-Krongolm 2009b; Vähäoja 1994-2009). Suomessa vaaditaan korkeakoulututkinto ja sopiva työkokemus ennen kuin voi saada tulkin pätevyyden. Tulkin työ vaatii intensiivistä keskittymistä ja siksi tulkkia on hyvä vaihtaa sopivin väliajoin myös koulutuksissa (Piehl 3/2009, 25). Kouluttajille on hyvin haasteellista oppia tekemään yhteistyötä tulkkien kanssa. Usein kouluttajat puhuvat liian pitkiä kokonaisuuksia tai liian nopeasti ja tulkin on lähes mahdotonta suoriutua tehtävästään (Lehto 1991-2009; Vähäoja 1994-2009.)

Ulkomaalaisille kieltenopiskelijoille suomi on vaikea kieli oppia, koska siinä ei ole artikkeleita, kuten englannin kielessä tai sanoilla ei ole sukupuolta, kuten saksankielessä. Suomen ja viron kielet ovat lähisukulaisia, mutta suomen ja venäjän kielet eivät. Yleensä käännöstyössä voi tulla väärinymmärryksiä, mikäli suomen kielestä ei löydy vastaavaa sanaa tai toisinpäin. (White 2006, 5.) Vastaavasti venäjän kieltä on haasteellista opetella, koska jo painokirjaimet ovat erilaisia. Venäjänkielessä on paljon erilaisia ääntämisohjeita suomen kieleen verrattuna (Tirkkonen & Luukkonen 2005, 5-6).

3 OPPIMISKÄSITYKSIÄ

”Älä puhu, jos voit piirtää.

Älä piirrä, jos voit näyttää.

Älä näytä, jos voit panna nuoret tekemään itse.”

(Parviainen 1990, 40)

Opettajakeskeisestä oppimisesta ollaan tänä päivänä siirtymässä yhä enemmän oppimaan oppimisen ja opiskelutaitojen suuntaan. Opettajat ovat enemmänkin tutoreita, jotka ohjaavat oppijaa selviytymään tietotulvassa ja opiskeluviihdakossa. Aikaisemmin yksi tutkinto oli riittävä, mutta ajan muuttuessa itsensä kehittäminen on tullut yhä tärkeämmäksi asiaksi henkilöille. Elinikäisen oppimisen perustana ovat osittain oppijan omat motivoituneet opettajat. (Teamet för utveckling och vägledning av arbetskraft 2004, 9- 10.)

Tietokone ja nettiyhteys mahdollistavat oppimisympäristön laajentumisen oman kouluympäristön ulkopuolelle aina ulkomaille saakka. Tietoverkkojen mahdollisuutena pidetäänkin opiskelijoiden ja asiantuntijoiden laajaa verkostoitumista pitkien etäisyyksien päähän. Tietoa voidaan hakea nopeasti reaaliajassa, mikäli ohjelmat ja yhteydet toimivat. Verkkoopinnot vaativat aivan uudenlaisia taitoja etsiä tietoa ja kyseenalaistaa tiedon luotettavuutta. Venäjällä vastaava opiskelumuoto on uutta, koska opetus on ollut tähän saakka hyvin opettajakeskeistä tiedonsiirtoa. Oppilailta ei ole ollut mallia hakea tietoa itse erilaisista lähteistä ja tehdä niistä johtopäätöksiä ja yhteenvedoja. (Kiviniemi 2000,15; Parikka 2007, 360; Teamet för utveckling och vägledning av arbetskraft 2004, 10.)

3.1 Erilaisia oppimiskäsityksiä

Behavioristisen oppimiskäsityksen mukaan oppija on kuin tyhjä taulu, ”tabula rasa”, johon opettaja siirtää tietoa. Mikäli opetettava asia on iso ja monimutkainen, opettaja pilkkoo asian pienempiin tai yksinkertaisempiin osioihin, jotta oppijalla on helpompi oppia koko kokonaisuus. Oppimistuloksia arvioidaan määrällisesti ja oikeat vastaukset on tarkistettavissa helposti. (Tynjälä 2002, 29-31.)

Behavioristisen oppimiskäsityksen muistaa parhaiten Pavlovin tekemästä ehdollistumistutkimuksesta koirille. Tutkimuksessa toiston avulla (ärsyke = ruoka) saatiin koira reagoimaan refleksinomaisesti (kuolaamaan). Oppimiskäsityksen mukaan oppiminen on ulkonaisesti säädeltyä. Behaviorismin uranuurtajana pidetyn John B. Watsonin (1878-1958) mukaan kaikki ilmiöt piti olla mitattavissa, dokumentoitavissa ja tilastoitavissa. Behavioristinen opettaja on oppijalle auktoriteetti, joka ”kaataa tietoa oppijalle” ja tämä vastaanottaa tiedon sellaisenaan käsittelemättä tai yhdistämättä sitä mihinkään aiemmin opittuun. Koska behavioristit kiinnittävät huomion ulkoa havaittuun käytöksen muutokseen, on ihmisten ja eläinten todettu oppivan samalla tavalla asioita. Behavioristien mukaan ihmisen sisällä tapahtuvasta oppimisesta ei ole mahdollisuutta saada havainnoijasta riippumatonta tietoa. (Kauppila 2007, 17-21; Parikka 2007, 359-360; Teamet för utveckling och vägledning av arbetskraft 2004, 9; Tynjälä 2002, 29.)

Konstruktivistisessä oppimiskäsityksessä oppija on jo ”maalattu taulu”, johon oppija itse harkintansa mukaan maalaa valitsemillaan väreillä kuvioita tai jättää ne kokonaan maalamatta (Tynjälä 2002, 37-38). Oppija itse aktiivisesti rakentaa omaa todellisuutta omien kokemuksiansa kautta, eikä ota vastaan opettajalta saatua valmiita malleja. Kun oppilas kohtaa uuden ongelman, opettajan tehtävänä on motivoida oppilas esittämään kysymyksiä, etsimään tarvitsemansa tieto useista eri tietolähteistä ja lopulta konstruoida, rakentaa uusi käsitys ja todellisuus asiasta. Oppimista on kuvattu prosessina, jossa oppija tekee havaintoja ja tulkintoja sekä poimii itselleen tärkeät aiheet liittääkseen ne aiemmin opittuun tietoon. Yhtenä esimerkkinä voidaan pitää ihmisen ajattelemaa jumalakuvaa, käsitystä jumalasta. Oppijan asenteet voivat joko edesauttaa oppimista tai estää uuden tiedon vastaanottamisen vuoksi koko oppimisen. Erityisesti aikuisopiskelijoita motivoidaan opiskelemaan ongelmakeskeisen ajattelun avulla. Lapsuudessa ja nuoruudessa saatu koulutus ei enää riitä kattamaan sitä tarvetta, mitä ympäristön ja työelämän jatkuva muutos ihmisiltä edellyttää. Elinikäinen oppiminen on noussut tästä syystä hyvin tärkeäksi ammattitaidon ylläpitämisen muodoksi. (Kauppila 2007, 36-40; Teamet för utveckling och vägledning av arbetskraft 2004, 9-10; Tynjälä 2002, 37-39.)

Konstruktivismissa on olemassa eri suuntauksia painotuksineen ja yksi niistä on sosiokonstruktivinen oppimiskäsitys. Sosiaalisen konstruktivismin edustajat painottavat erityisesti

sosiaalisten, yhteistoiminnallisten ja vuorovaikutuksellisten taitojen oppimisprosessia. Tutkija Vygotsky tiivisti asian esimerkkiin, jossa lapsi osasi tehdä asian ensin yhteistyössä ja hetken päästä täysin itsenäisesti. Oppimiskäsityksen mukaan oppijalle annetaan sopivia haasteita, joiden avulla hänellä on mahdollisuus kehittyä. Kehitystehtävien ansiosta oppija sisäistää, ymmärtää ja muistaa asiat pidempään kuin behavioristisen oppimiskäsityksen mukaan opetettuna. (Kauppila 2007, 79-81; Tynjälä 2002, 37-39.)

Humanistinen oppimiskäsitys painottaa opettajan ja oppilaan välistä vuorovaikutusta. Vallitusajan humanisteihin kuuluneen Nikolaij F.S.Grundtvigin (1783- 1872) ajatusten lähtökohtana oli jokaisen ihmisen ainutlaatuisuus (Kauppila 2007, 29).

Oppimisen tulee tapahtua vapauden ilmapiirissä, jossa syntyy elävä vuorovaikutus. Parhaiten elävä vuorovaikutus opettajan ja opiskelijan välillä toteutuu keskustelussa. Grundtvig korosti elävän sanan ja elävän vuorovaikutuksen merkitystä oppimiselle. Vapaa, elävä vuorovaikutus perustui opettajan ja oppijan tasa-arvoisuudelle (Kauppila 2007, 29).

Grundtvigin mukaan opetus on elämää varten ja siksi opetuksessa tuli näkyä elämän huomioiminen erilaisine tarpeineen. Grundtvig kehottaa jopa kokeilemaan erilaisia mahdollisuuksia. Humanismin kasvatuseroavat esimerkiksi behaviorismista siinä, että oppija saa itse kokeilla, harkita vaihtoehtoja ja tehdä itsenäisesti johtopäätöksiä. Itseohjautuvuus ja oppimiskokemusten reflektointi ovat humanistisen kasvatuseroavien korostuksia. (Kauppila 2007, 28- 29.) Grundtvigin ajatukset humanistisesta oppimiskäsityksestä ovat lähellä sosiokonstruktivistista oppimiskäsitystä, koska molemmissa korostetaan vuorovaikutusta opettajan ja oppijan välillä. Behavioristisessa oppimistilanteessa vain oppija oppii, mutta sosiokonstruktivisessa ja humanistisessa oppimistilanteessa sekä opettaja että oppija oppivat toisiltaan. (Kauppila 2007, 65.)

Kalajoen rovastikunnan alueella on neljä kansanopistoa. Raudaskylän kristillinen opisto (herännäisyys), Reisjärven kristillinen opisto (vanhoillislestadiolaisuus), Kalajoen Kristillinen Opisto (uusheräys) ja Haapaveden Opisto. Kansanopistot ovat syntyneet lähinnä grundtvigilaisen oppimiskäsityksen pohjalta 1880-luvun lopulla Aleksanteri III:n aiheuttamien toimenpiteiden johdosta. Suomalaisista kansanopistoista haluttiin tehdä kansansivistys- ja kansanvalistuslaitoksia. Näiden sekä tytöille että pojille tarkoitettujen sisäoppilai-

tosten päätehtävänä oli kristillis-isänmaallinen kasvatustyö venäläistämistoimenpiteitä vastaan. Vuoden 1937 lausunnossa Niilo Liakka toteaa ”*Opistojen tehtävänä oli toisaalta lujittaa varsinkin maalaisnuorison siteitä kodissa perittyyn elämänmuotoon ja ympäröivään maakunnan yhteiselämään.*” Samassa grundtvigilaisessa ja kristillisessä hengessä on Kalajoen rovastikunnasta lähdetty tekemään ystävyysseurakuntatyötä ja rakentamaan talkoilla kirkkoja Inkerin kirkon alueelle. (Nuorva 2009; Siljander 1980, 13-14.)

3.2 Elämäkerrallinen lähestymistapa

Vanhat ihmiset hahmottavat paremmin lähimenneisyyden elämänsä kokonaisuuteen kuin nuoret, joille lähimenneisyyden arvioiminen on vaikeaa. Ihmisten kokemat asiat ja tapahtumat hahmottuvat vasta jälkikäteen, jolloin ne asettuvat paikoilleen suhteessa toisten kokemuksiin ja laajempaan elämäntilanteeseen. Yhteiskunta on tukenut yksilöä eri tavoin eri aikoina. Saman sukupolven ihmisillä on samansuuntaiset kokemukset sosiaalisista, poliittisista ja koulutuksellisista oloista. Tämän vuoksi he ymmärtävät asioita samalla tavalla. Eri sukupolvien ihmiset ovat kokeneet asioita eri tavalla ja siksi keskinäistä ymmärrystä toisen näkökantaan ei aina helposti löydy. (Kauppila 1996, 46, 100-101.) Vaikka yhteistä näkökantaa asioihin ei välttämättä löydy, ovat yksilö, perhe ja paikallisyhteisö riippuvaisia toisistaan etenkin muutospaineessa, kuten siirtolaisuudessa (Antikainen & Komonen 2003, 85). Mielestäni usko Jumalaan on kantanut inkeriläisiä sukupolvia vaikeidenkin vaiheiden yli. Uskon kautta ja sen avulla ihmiset ovat jaksaneet uskoa tulevaisuuteen ja parempiin aikoihin.

Toivanen kertoo Kristillinen kasvatus -lehdessä, kuinka erityisesti nuorilla aikuisilla on tarve ja halu antaa uskonnollista kasvatusta lapsilleen, vaikka he itse eivät olisi kokeneet sitä saaneensa. Juhlapyhät ja arki erottuvat toisistaan erilaisten perinteiden avulla. Perinteet on koettu tärkeiksi ja niitä halutaan suojella muutoksilta. Pysyvyys luo turvaa, mutta muuttamattomuus voi estää kehitystä (Toivanen 2008, 3). Pesonen pohtii artikkelissaan, kuinka voisi tunnistaa aidon tradition ja käyttävätkö kasvattajat toimiessaan traditiota apuna etsiessään merkityksiä opetettavalle aiheelle (Pesonen 2008). Aikuisten vastuulla on kasvattaa lapset ja nuoret perinteisiin, jotta näillä olisi jotain välitettävää uusille sukupolville. Puo-

lanteen mielestä lapset ja nuoret tarvitsevat kasvunsa tueksi kestäviä ihmissuhteita, jotka kantavat heidät yli vaikeiden aikojen (Puolanne 2009, 2). Afrikkalainen tapa ”koko kylä kasvattaa” mahdollistaa erilaisten tietojen, taitojen ja myös perinteiden siirtämisen esimerkiksi naapureiden, tätien tai setien avustuksella jälkipolville (Mäkinen 2009, 10-13). Sukupolvelta toiselle siis välitetään hiljaista tietoa. Tieto on jotain sellaista, jota ei useinkaan voida kirjoittaa paperille tai sanoin ilmaista, mutta se voidaan demonstroiden välittää eteenpäin. Hiljaisen tiedon siirtäminen korostuu erityisesti kristillisyyden välittämisenä sukupolvelta toiselle uskontokiellon aikana Venäjällä. (Anttila 2005, 73.)

3.3 Kulttuurierot oppimiskäsityksissä

Suomessa hyvä opettaja ottaa huomioon asettamiensa tavoitteiden lisäksi myös oppilaiden arvostukset, kulttuuriset kokemukset ja henkilökohtaiset kiinnostuksen kohteet (motivaatio, etenemishalut, oppimistulokset). Hyvä opettaja osaa johtaa jokaista oppijaa eri tavoin, koska oppijat ovat erilaisia tarpeineen ja kykyineen (Vuorinen 1993, 7).

Venäjällä hyvä opettaja on älykäs ja kulttuurista kiinnostunut. Opettajaa pidetään ennen kaikkea tiedonsiirtäjänä. Oppimistavoitteet saavutetaan tiukalla ja tarkalla, mutta samalla äidillisellä otteella. Opettaja tietää hyvin roolinsa esimerkillisenä kasvattajana, ehdottomana auktoriteettina, pomona, äitihahmona ja kurinpitäjänä. Venäjän koulukulttuurissa ei ole niin paljon opetusmenetelmällistä vapautta kuin Suomen koulukulttuurissa on. Opettajan opetustyyli Venäjällä on kaavamaisempi verrattuna suomalaisiin opettajiin, jotka kokeilevat erilaisia opetustyyliä ja –muotoja. Venäläiset ja virolaiset opettajat tai koululaiset eivät vielä ole tottuneet samalla tavoin ryhmätöiden tekemiseen ja yhteistoiminnallisuuteen kuin suomalaiset koululaiset. (Parikka 2007, 358-360; Repo 2002, 232-233.)

Piispa Leino Hassinen teki tärkeitä havaintoja pitäessään ensimmäisiä koulutuksia Leningradissa 1990-luvun alussa. Hän huomasi kuinka paljon enemmän opissa olleet miehet saivat kristilliseltä opetukselta, jossa käytettiin musiikkia ja visualisoitiin asioita mm. piirtämällä. Musiikki ja piirustukset auttoivat kielimuurien yli (Hassinen 1997, 25).

Hannele Revon vuonna 2002 tekemästä tutkimuksesta *”Askel seurakuntaan. Virolaisten rippikoulunopettajien käsitykset rippikoulusta ja konfirmaatiosta”* käy ilmi, että opettajat käyttävät mieluummin edelleen opetusmenetelminä luentoa ja oppijoiden aktivointia keskustelemalla. Valmista opetusmateriaalia on vähän ja opettajilla menee suhteellisen paljon aikaa oppihetkien suunnitteluun ja valmistamiseen. Repo toteaaakin, ettei opettajuus ole synnynnäinen taito, vaan sitä voi oppia ja opiskella. (Repo 2002, 232-233.) Tapani Innanen totesi Rippikouluseminaarissa Ylivieskassa, että opettajien oma opetustyyli muotoutuu yleensä kahden ensimmäisen työvuoden aikana. Se on se opettajan opettajuuden perusta, josta käsin eri metodeja peilataan ja mahdollisesti kehitetään. (Innanen 2009).

3.4 ”Autoritaarinen oppiminen”

1990-luvun loppupuolella pidin Petroskoin seurakunnan projektityöntekijä Yrjö Kalliokuksen pyynnöstä nuorille koulutuksen aiheesta raamattuhetkien elävöittäminen. Muistan kuinka koulutushetken jälkeen nuoret kysyivät: ”Miksi opetustuokiota pitäisi jotenkin elävöittää, eikö opettajan pitämä puheopetus (raamatunluku ja selitys ilman keskustelua mahdollisuutta) riitä?” Nyt kymmenen vuotta myöhemmin minulle avautuu tuo nuorten kysymyksen takana ollut käsite siitä, kuka Raamattua voi opettaa. Ortodoksisuuden perinteessä Raamatun tulkintaan on tarvittu kanonista arvovaltaa ja luterilaisuus puolestaan korostaa jokaisen uskovan oikeutta tulkita itse Raamattua (Kääriäinen 2004, 80).

Venäjän ortodoksiseen kirkkoon kuuluu vahvasti mystiikka, yhteisöllisyys ja ikonit. Luterilaisuudessa korostuvat enemmän saarna ja opetus, mutta ortodoksisuudessa liturgia ja rituaalit. Tästä korostuksesta johtuukin, että luterilaisen henkilön arkea ohjaa ennen kaikkea hänen omantuntonsa ääni, kun vastaavasti ortodoksin arkea ohjaa enemmän kirkko (Kääriäinen 2004, 41). Venäjällä valtion ja ortodoksikirkon suhde oli hyvin läheinen tsaarinvallan ajan. Kommunismin vallan päättymisen jälkeen 1990-luvulla, valtio ja kirkko lähenivät toisiaan nopeasti. Hallitsijat ovat käyttäneet eri aikakausina hyväksi toisiaan molemmin puolin. Oikeauskoisuuden nimissä on voinut vallata uusia alueita ja ortodoksisuus on osaltaan kasvattanut hallitsijoille kuuliaisista alamaisista. Tsaarinvallan aikana ortodoksi-papit opettivat kouluissa uskon ja jumalanpalveluselämän perusteita, mutta myös samalla

uskollisuutta tsaaria kohtaan. Ortodoksikirkko oli yksi kolmesta äiti Venäjää yhdistävästä tekijästä. Kaksi muuta olivat Venäjän valtio ja Venäjän maantieteellinen alue. Ainoastaan ulkomaalaiset ja kansalliset vähemmistöryhmät saivat harjoittaa muuta uskontoa kuin ortodoksisuutta. Muiden oli pakko olla valtion kirkon jäseniä ja vasta vuoden 1905 vallankumouksen jälkeen heillä oli mahdollisuus erota valtion kirkosta. (Kääriäinen 2004, 42-43.)

Vuonna 1990 Venäjällä astui voimaan uskonnonvapauslaki, joka takasi kaikille uskonnokunnille tasapuoliset oikeudet ja täyden uskonnonvapauden. Tämän seurauksena Venäjältä ja varsinkin Suomen lähialueesta tuli erilaisten kirkkojen, uskonnollisten lahkosten ja järjestöjen hedelmällinen maaperä. Uskonnonvapauslakia muutettiin vuonna 1997, jotta saataisiin enemmän järjestystä edellä mainittuun kenttään. Useiden vuosien jälkeen, presidentti Putinin määräyksestä, salaisella poliisilla oli oikeus valvoa uskonnollisten yhdyskuntien toimintaa kuten jo Maria Kajavan aikana. (Kääriäinen 2004, 90; Mesiäinen 1990, 309-310; Parikka 2007, 247-249.)

Venäjä on yksi niistä harvoista maista, jossa uskontoa on yritetty järjestelmällisesti hävittää noin 70 vuotta kestäneellä ateistisella projektilla, mutta tuloksetta. Kimmo Kääriäinen uskookin, että juuri uskonnollinen ikäjakauma viittaa kansanomaisen uskonnollisuuden vahvistumiseen (Kääriäinen 2004, 180). Kimmo Ketola kirjoittaa: ”*Mikäli ihmisiä estetään kasvattamasta lapsiaan uskontoon ja mikäli tarjolla on vaihtoehtoinen, uskonnoton maailmankuva, uskonnon pitäisi kadota.*” Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Ketola toteaaakin, että kommunismin romahdettua ja uskontovapauslain astuttua voimaan, venäläiset palasivat joukoittain takaisin ortodoksikirkkoon. Ihmisillä oli valtava uskonnon nälkä ja he olivat avoimia vastaanottamaan myös muita uskontoja. Ketola kertoo artikkelissaan ”Yhteiskunta ilman uskontoa - erään haavekuvan loppu” tuoreimmista kyselytutkimuksista, joiden mukaan Jumalaan uskovien määrä on kohonnut kahteen kolmasosaan väestöstä eli lähelle eurooppalaista keskitasoa. Vastajista noin neljä viidestä pitää itseään ortodoksina. Artikkelissa ei mainittu tutkimuksen nimeä tai tekijää. (Ketola 2009, 61.)

Kaksi nimikettä sekoittuu usein keskenään, joten on hyvä määritellä, ketkä Venäjällä kuuluvat ortodokseihin ja ketkä luterilaisiin. Inkerinsuomalaisiksi kutsutaan henkilöitä, jotka asuvat Venäjällä, mutta ovat suomalaista syntyperää. He ovat kansallisuudeltaan suomalais-

sia. Inkeriläisiksi kutsutaan kaikkia suomalais-ugrilaisia väestöryhmiä, jotka asuvat Inkerinmaalla. Inkerit ovat puolestaan uskonnoltaan ortodokseja, mikä erottaa heidät luterilaisista inkeriläisistä. (Takalo & Joutte 1995, 10-12.)

4 TUTKIMUSPROSESSI

4.1 Tutkimuksen lähtökohdat ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyöstä on tehty yhteistyösopimus sekä Kalajoen rovastikunnan että Kalajoen seurakunnan kanssa. Työelämän ohjaajana toimi diakoni Aira Lehto. Tutkimustehtävänä oli selvittää miten Petroskoin seurakunnan nuoret ovat kokeneet Kalajoen rovastikunnan heille järjestämät koulutukset vuosina 1991-2007 seurakuntaelämän jatkuvuutta tukien. Rajaan työni Inkerin kirkon seurakunnista Petroskoihin, koska A) Kalajoen rovastikunnan ystävyysseurakunnan toimintaperiaatteisiin on alusta alkaen kuulunut koulutustuen antaminen Petroskoin seurakunnalle, B) se on tietääkseni ainoa suuri seurakunta, johon ei ole palkattu suomalaista nuorisotyöntekijää koko ystävyysseurakuntasopimuksen aikana. Kalajoen rovastikunta palkkasi kulukorvauksella nuorisotyönprojektiin henkilön, jonka tehtävänä oli tukea paikallista opiskelijaa tekemään nuorisotyötä. Tarkastelen tutkimustehtävää seuraavien kysymysten avulla:

1. Mitä konkreettista koulutukset ovat tuoneet nuorten elämään ja koko seurakunnan toimintaan?
2. Voiko koulutuksesta olla haittaa ja kenelle?
3. Onko mahdollisesti pelkona, että ystävyysseurakuntatyö loppuu, mikäli esimerkiksi koulutusavusta ei olekaan hyötyä koulutuksen kohteena olevalle seurakunnalle?

4.2 Tutkimusmenetelmät ja tulosten analysointi

Tutkimukseni on kvalitatiivinen ja tutkimuksen empiirinen osa koostuu kyselystä ja keskusteluista. Kyselylomakkeen kysymykset olivat lähes kaikki täysin avoimia kysymyksiä, jotka useimmiten tulkitaan laadullisesti. Avoimia kysymyksiä voidaan analysoida myös tilastollisesti, mikäli niiden vastaukset on luokiteltu ryhmiin (Valli 2001, 45). Kvalitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä asioiden tarkasteleminen kokonaisuuksina. Kvalitatiivi-

sessä tutkimuksessa on harvoin mahdollisuutta tehdä niin paljon haastatteluja, että yksilöiden väliset erot olisivat tilastoitavissa. Induktiiviseksi analyysiksi nimitetään sitä, kun tutkijan pyrkimyksenä on paljastaa odottamattomia seikkoja. Tutkija ei siis määrää asioiden tärkeyttä, eikä testaa hypoteesiin tai teoriaan aineistoaan vaan tarkastelee aineistoa yksityiskohtaisesti ja monitahoisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2005, 155). Tulosten analysointiin laadullisessa tutkimuksessa kuuluu sekä havaintojen pelkistäminen että arvoituksen ratkaiseminen ja käytännössä nämä ovatkin aina liittyneet toisiinsa. (Alasuutari 2001, 38-39.)

Kyselyn Petroskoin seurakuntanuorille toteutin koulutusviikonlopun yhteydessä Petroskoissa ja kirjaamani keskustelut on käyty ystävyysseurakuntatyön erilaisissa tilanteissa. Kohdejoukon valintaan kannatti kiinnittää erityistä huomiota, jotta tutkimuksen laadullisuus suhteessa valittuun aiheeseen säilyi. Vastaavasti satunnaisotoksien menetelmää pyrin välttämään (Hirsjärvi, ym. 2005, 155). Käytin tutkimuksessani vain niitä keskusteluja, joiden henkilöillä oli joko asemansa mukanaan tuomaa auktoriteettia tai tiedon perusteella hankittua asiantuntijuutta joltakin erityiseltä tiedon alueelta (Hirsjärvi, ym. 2005, 19-20).

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa suositaan menetelmiä, joissa tutkittavien näkökulmat pääsevät esille, kuten avoimissa kysymyksissä (Hirsjärvi, ym. 2005, 155). Tein kyselylomakkeen (Liite 1) kysymykset lähinnä kouluttajien matkaraporttien ja muistiinpanojen pohjalta. Kyselylomakkeella pyrin selvittämään seurakuntanuorten suhtautumista ja kokemuksia suhteessa 1991-2007 järjestettyihin koulutuksiin. Perustiedoista kartoitettiin vastaajan ikää, sukupuolta, seurakunnan jäsenyyttä ja toimintavuosia seurakunnassa. Kyselylomakkeessa oli yhteensä 17 venäjäksi käännettyä kysymystä (Liite 2). Kahdestatoista kysymyksestä kymmenen olivat avoimia kysymyksiä ja kaksi monivalintakysymystä. Kyselylomaketta ei testattu etukäteen. Kysely toteutettiin keväällä 2007 Petroskoin evankelisluterilaisessa seurakunnassa.

Keskustelutilanteissa ja sähköpostitse esitin muutamia selkeitä kysymyksiä henkilöille, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa ystävyysseurakuntatoimintaa Suomen ja Inkerin kirkon välillä. Lapsi- ja nuorisotyötä koskevien kysymysten lisäksi esitin yleisiä kysymyksiä yhteistyön tekemiseen ja erityisesti koulutukseen liittyen. Sain tietoja työntekijöiltä ja

vapaaehtoisilta, jotka olivat olleet luomassa ystävyysseurakuntatoimintaa Suomen ja Petroskoin välillä. Lähdeaineistona käytin kouluttajien ja matkanjohtajien tekemiä muistiinpanoja koulutusmatkoilta sekä heidän matkaraporttejaan. Inkerin kirkon lapsi- ja nuorisotyönjohtaja Terhi Smeds oli myös hyvä tiedon lähde teoriapohjaa kirjoittaessani. Kalajoen rovastikunnan ystävyysseurakunnan yhdyshenkilöiden kautta sain hyvän kokemustietopohjan tutkimukselleni. Olen osallistunut neljä kertaa Ystävyysseurakuntatyön neuvottelupäiville. Käytettävissäni ovat olleet Ylivieskan diakoni Aira Lehdon muistiinpanot vuosilta 1991-2009. Lisäksi tutkin ja tarkastelin erinäisen määrän ystävyysseurakuntatyötä tehneiden henkilöiden muistiinpanoja, mutta niistä ei ilmennyt tutkimukseni kannalta mitään oleellista. Sain tutkimuskysymykset ratkaistuksi nuorille teettämäni kyselyn ja käymieni keskustelujen avulla.

4.3 Tutkimuksen suorittaminen

Toteutin venäjäksi käännetyn kyselyn petroskoilaisille seurakuntanuorille (14 – 30-vuotiaille) toukokuun 2007 koulutusmatkan yhteydessä lauantaina iltapäivällä. Keväällä 2007 seurakunnan toiminnassa oli mukana noin 50 nuorta, joista 30 toimi aktiivisena. Osa heistä oli ollut mukana seurakunnan toiminnassa jo vuodesta 1991 lähtien (Gustova- Kronholm 2007). Kyselyyn vastasi yhteensä 16 henkilöä. Koulutettavia oli paikalla yhteensä 14, 12 seurakuntanuorta ja kaksi iäkkäämpää seurakuntalaista tulkkeina. Lisäksi annoin kyselyn sunnuntaina kahdelle seurakuntanuorelle, jotka toimivat vastuutehtävissä kahdessa eri jumalanpalveluksessa.

4.3.1 Kyselytilanne

Tarkoitukseni oli alun perin järjestää kyselytilanne Petroskoin seurakunnan seurakuntakodilla pöytien ääressä. Kyselytilanteessa seurakuntakoti ei ollutkaan käytössämme yllättävän turistiruokailun vuoksi, joten jouduimme siirtymään kirkkosaliin. Kerroin kyselyn liit-

tyvän opiskeluuni ja opinnäytetyöhöni Suomessa ja että kysely koskee järjestämiämme kursseja (*koulutuksia*) niin Petroskoissa kuin Suomessakin.

Pyysin vastaajia istumaan hajallaan kirkkosalissa. Jaoin heille kyselylomakkeet. Kynät heillä oli itsellään. Tämän jälkeen annoin ohjeet lomakkeen täyttämistä varten. Täyttämishjeet annettiin suullisesti suomeksi ja tulkki käänsi ne venäjäksi. Lomake tuli täyttää itsenäisesti ja hiljaisuuden vallitessa. Tilanteesta sai poistua täytettyään lomakkeen. Aikaa ei ollut rajattu. Monivalintakysymyksissä korostin sitä, että rastin voi laittaa useaan kohtaan. Mikäli valitsi kohdan ”muu”, täytyi kirjoittaa, mikä vastaus on. Pyysin vastaajia lukemaan kyselylomakkeen lävitse.

Vastaajilla oli mahdollisuus kysyä, mikäli heillä oli jotain epäselvää kysymyksiin liittyen. Vuorovaikutus tapahtui osittain tulkin välityksellä, osittain suoraan englanninkielellä tai suomeksi, koska osa nuorista puhuu suomea. Vastaajan tietoja tarkennettiin, kuten ”Milloin on liittynyt seurakunnan jäseneksi?” ja ”Kuinka kauan on ollut mukana seurakunnan toiminnassa?”. Toinen kurssin ohjaajista valvoi vastaustilannetta kanssani, koska itselläni oli migreenikohtaus.

Kahdelle seurakuntanuorelle annoin lomakkeen sunnuntaina käteen ja selostin heille erikseen samat ohjeet kuin muillekin. Nämä nuoret puhuvat suomea, joten en käyttänyt ohjeistuksen annossa tulkkia heidän kanssaan. He lukivat kyselylomakkeen lävitse ja esittivät tarkentavat kysymyksensä lähinnä vastaajan tietoihin liittyen; milloin liittynyt seurakunnan jäseneksi ja kuinka kauan ollut mukana seurakunnan toiminnassa. Nuoret täyttivät lomakkeen kokonaan toisistaan tietämättä ja toisia nuoria näkemättä.

4.3.2 Lomakkeisiin vastaaminen

Kysymyksiin vastattiin rauhallisesti ja kiirettä pitämättä. Luin lomakkeiden vastaajan tietokohdat läpi tulkin avustuksella ja tarkistin onko taustatiedoissa puutteellisia vastauksia. 25 % vastaajista ei ollut vastannut neljänteen kysymykseen ”Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan toiminnassa?”.

Vastausten perusteella vastaajat olivat ymmärtäneet kaikki kysymykset. Kaikkiin monivalintakysymyksiin oli vastattu annettujen ohjeiden mukaisesti eli vastaaja oli merkinnyt rastian tai rastit valitsemiinsa kohtiin. Monivalintakysymyksistä kysymykseen yhdeksän ”Mitä aiheita kursseilla on käsitelty?” oli jättänyt vastaamatta 18,75 % ja 12. kysymykseen ”Mitä kurssit ovat antaneet sinulle?” 12,5 %. Neljä henkilöä oli ensimmäistä kertaa mukana järjestämällämme kurssilla ja he eivät siksi voineet vastata kysymyksiin, jotka koskivat aikaisempia kursseja.

4.4 Tutkimuksen luotettavuus

Vastausprosentti oli 46,67 % suhteessa aktiivisiin seurakuntanuoriin (30 nuorta) ja 28 % seurakunnan nuortenryhmään (50 nuorta). Tutkimus tehtiin joukolle, joka oli minulle ennuudestaan tuttu. Kyselylomakkeessa ei kysytty nimiä, mutta vastausten perusteella saatoinkin tunnistaa osan henkilöistä. Tutkimustulokset on pyritty esittämään niin, ettei niistä voi tunnistaa yksittäisiä henkilöitä tai vastaajan sukupuolta. Kyselyyn vastaajia oli yhteensä 16 henkilöä. Otanta on suhteellisen pieni, eikä isoja yleistyksiä juurikaan voi tehdä. Otanta olisi voinut olla suurempi, mikäli olisin pyytänyt paikallista nuorisotyöntekijää täyttämään kyselylomakkeen arki-iltana olleen nuortenillan yhteydessä. Koulutuksiin osallistuneista nuorista ei ole olemassa rekisteriä, joten en voinut lähettää ainoastaan heille kyselylomaketta. Osa koulutuksissamme olleista nuorista on muuttanut pois Petroskoista muualle Venäjälle tai ulkomaille. Pääsääntöisesti kaikkiin kysymyksiin oli vastattu, osaan monisanaisesti ja osaan vain yhdellä sanalla.

Tutkimuksen luotettavuutta voi heikentää se, että aineiston keruussa täytyi käyttää eri kieliä. Keskustelut käytiin pääasiassa suomeksi, mutta osa myös englanniksi tai tulkin välityksellä. Itse en puhu venäjää. Kysymykset halusin käännättää venäjäksi, joten avoimiin kysymyksiin vastaukset täytyi käännättää suomeksi. Kysymykset suomesta venäjäksi käänsi Diana Sihvonen ja vastaukset venäjämästä suomeksi Olga Siermala. Molemmat henkilöt ovat toimineet tulkkeina sekä Suomessa että Venäjällä ja he ovat tehneet paljon käännöstöitä. Heidän äidinkieltensä on venäjä. Seurakunnallinen sanasto on heille tuttua. Sihvonen esitti

koulutus-sanan muuttamista kurssi-sanaksi kyselylomakkeisiin. Varsinaista koulutusta tulkin ammattiin heillä kummallakaan ei ole.

Itselläni oli mahdollisuus olla valvomassa jokaisen henkilön täyttävän itsenäisesti oman lomakkeensa. Jos olisin lähettänyt kyselyn esimerkiksi sähköpostilla paikalliselle nuorisotyöntekijälle, minulla ei olisi ollut varmuutta siitä, että Petroskoin seurakuntanuoret vastaisivat kyselyyn. Nettiyhteydet eivät aina toimi Petroskoihin ja seurakunnassa on pulaa monistuspaperista. Toisaalta en olisi varmuudella saanut tietää, kuka lomakkeet täytti.

Osa keräämästäni aineistosta perustuu ihmisten muistin varassa oleviin asioihin eli niitä ei ole aikaisemmin kirjattu mihinkään ylös. Tämä voi vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen. Ihmisten kokemat muistot ja tunteet voivat vaikuttaa vahvasti siihen, mitä seurakunnan toiminnasta kerrotaan tai mitä halutaan muistaa. Tutkimuksen luotettavuuteen saattoi vaikuttaa myös se, että itse olen ollut kyseisiä tutkimuksen kohteena olevia koulutuksia järjestämässä. Osasinko neutraalisti, ilman ennakkokäsityksiä ja ennakkoluuloja käsitellä saamaani tutkimusmateriaalia? Sainko vastaukset tutkimusongelmaani siis itsestäni vai minulle tutuista Petroskoin seurakuntanuorista? Ovatko vastaukset määrältään riittävä otanta, jotta voidaan tehdä johtopäätöksiä usealle vuodelle ajoittuvasta koulutusavusta? Ovatko vastaukset laadultaan luotettavia eli osasinko esittää selkeitä kysymyksiä?

Toimintaympäristöä voi kuvailla itselleni ja muille kouluttajille tutuksi. Koulutusmatkojen ansiosta meille kouluttajille ovat tulleet tutuiksi niin seurakunnan toimihenkilöt, seurakuntalaiset kuin seurakunnan toimintatavatkin. Itselläni on 16 vuoden kokemus Petroskoin seurakunnasta.

Koen yhdeksi tutkimukseen liittyväksi ongelmaksi keskustelun puutteen muiden tutkimusten kanssa. Koska tutkimuksia ei ole tehty, keskustelu oli mahdotonta. Ystävyysseurakuntapäivillä on usein kyllä puhuttu koulutuksen tarpeesta yhtenä auttamismuotona, mutta olen huomannut Kalajoen rovastikunnan ystävyystoiminnan olevan edelläkävijä koulutuksen suhteen.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Kyselyyn vastaajia oli yhteensä 16 henkilöä, joista naisia 13 ja miehiä kolme. Vastaajista kaksi oli vanhuksia, joten laskin vastausprosentin koko kyselyyn 14 vastaajan mukaan. Vastausprosentti oli 46,67 % suhteessa aktiivisiin seurakuntanuoriin (30 nuorta) ja 28 % seurakunnan nuortenryhmään (50 nuorta). Tutkimustuloksissa on huomioitu kaikki 16 vastaajaa ja laskettu vastausprosentit sen mukaan. Naisten ja miesten vastauksissa en havainnut mainittavaa eroa. Vastaajien ikä vaikutti lähinnä koulutuksiin osallistumismäärään. Seurakuntaan liittymisvuosi tai seurakunnan toiminnassa mukana oleminen vaikuttivat myös lähinnä koulutuksiin osallistumismäärään. Kolme vastaajaa jätti vastaamatta lähes kaikkiin kysymyksiin. Nämä vastaajat olivat uusia seurakuntanuoria ja ensimmäistä kertaa koulutuksessa mukana. Muutamissa kysymyksessä vastaamattomuusprosentti oli yli 35 %, mikä tuo tuloksiin pientä epäluotettavuutta. Vastaajien iät käyvät ilmi taulukosta 1.

TAULUKKO 1. Vastaajan ikä.

ikä	henkilöä
15-18v.	4
19-22v.	6
23-26v.	2
27-30v.	2
70-80v.	2

Kysymykseen kolme ”Milloin olet liittynyt seurakuntaan jäseneksi (vuosiluku)?” Vastaajat olivat liittyneet seurakuntaan 1970-2006, 1980-luvulla ei ollut liittynyt kukaan. Viisi henkilöä oli liittynyt 1990-luvulla ja yhdeksän henkilöä 2000-luvulla. Yksi henkilö jätti vastaamatta kysymykseen.

Kysymykseen neljä ”Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan toiminnassa?”. Havainnollistan vastauksia taulukolla 2. Halusin tällä kysymyksellä kartoittaa toimintavuosia, koska nuori voi olla mukana seurakunnan toiminnassa ilman, että on liittynyt seurakunnan jäseneksi. Kuusi henkilöä (37,5 %) jätti vastaamatta tähän kysymykseen.

TAULUKKO 2. Toimintavuotia seurakunnassa.

toimintavuotia	henkilöä
15v.	2
12v.	1
9v.	1
7v.	2
3v.	2
2v.	1
1v.	1

Kysymykseen viisi ”Kuulun _____ seurakuntaan?” 15 henkilöä vastasi kuuluvansa Petroskoin seurakuntaan. Yksi henkilö oli jättänyt vastaamatta tähän kysymykseen. Sama henkilö jätti vastaamatta myös kysymyksiin kolme ja viisi, mutta vastasi kysymykseen kuusi. Koska koulutuksiimme on osallistunut nuoria muistakin seurakunnista, koin tarpeelliseksi esittää tämän kysymyksen. Vaihtoehtona olisi voinut olla myös ”en kuulu seurakuntaan”.

Kysymykseen kuusi ”Kuinka monessa Petroskoissa järjestetyssä kurssissa olet ollut mukana?” yksi jätti vastaamatta tähän kysymykseen. Taulukosta kolme käy ilmi kuinka monelle kurssille vastaaja on osallistunut. Iäkkäistä vastaajista toinen oli ollut mukana viidellä kurssilla ja toinen henkilö jätti vastaamatta kysymykseen. Kysymyksen asettelu oli hieman epätarkka. Valmiina vaihtoehtona tai lisäkysymyksenä olisi voinut olla ”onko tämä ensimmäinen kurssi, johon osallistut?”. Tiedossani oli jo etukäteen, ettei Petroskoin seurakuntanuorissa ole mukana sellaisia henkilöitä, jotka olisivat olleet mukana Suomessa 1992 järjestetyssä koulutuksessa. Tämän vuoksi kohdistin kysymyksen ainoastaan Petroskoissa järjestettyihin koulutuksiin. Lomakkeella ei kerrottu, kuinka monta koulutusta on yhteensä järjestetty, koska pidin sitä vastaukseen johdatteluna.

TAULUKKO 3. Koulutukseen osallistuminen.

kurssien lukumäärä	vastaajista osallistunut
6	1
5	2
4	1
3	4
2	4
1	2

5.1 Mikä sai osallistumaan tai tulemaan koulutukseen

Kysymys seitsemään ”Miksi sinä olet halunnut tulla kursseille?” vastattiin joko vastauksia perustellen tai vain muutamalla sanalla. Motivaatiot koulutukseen osallistumisesta vaihtelivat laajoista kokonaisuuksista yksityiskohtaisiin aiheisiin. Kuudessa koulutuksessa mukana ollut vastaaja kirjoitti: ”Ensisijaisesti ammentaa voimaa Jumalalta muiden ihmisten keskustelun kautta. Kuunnella ja analysoida tosiasioita ja oppia uutta.” Eräs vastaaja totesi: ”Työskentelen seurakunnassa ja minulle on mielenkiintoista tietää muiden toimintatavat.” Viidessä koulutuksessa mukana ollut vastasi: ”Saada lisätietoa, kuunnella muiden kokemuksia, oppia kanssakäymistä toisten ihmisten kanssa ja vain tavata ystäviä Suomesta.” Neljässä koulutuksessa mukana ollut vastaaja kertoi: ”Olin kiinnostunut näistä kursseista. Aina on ollut mielenkiintoista kuunnella ja minulle se on ollut tärkeää. Ja jotkut keskustelunaiheet koskevat henkilökohtaisesti.” Kahdessa koulutuksessa mukana olleen vastaus oli: ”Aina on mielenkiintoista kuulla jotain uutta. Ja vielä... on mahdollista, että Jumala haluaa osoittaa jotain meille heidän (kouluttajien) kautta.” Vastaukset voitaisiin tiivistää seuraavasti:

1. Saada kursseilta uutta tietoa ja oppia erilaisia asioita, esimerkiksi diakoniatyöstä ja vuorovaikutustaidoista (10 henkilöä).
2. Itsensä kehittäminen (yhdeksän henkilöä).
3. Saada hengellistä ravintoa (kuusi henkilöä),

4. Halu tietää muiden toimintatavoista ja seurakunnan sisäisestä viestinnästä (neljä henkilöä).
5. Koulutuksiin tultiin, koska seurakunta tai Jumala kutsui sinne. (kaksi henkilöä).
6. Halua kokea yhteisöllisyyttä kotiseurakunnassa ja ystävyisseurakunnan kanssa (neljä henkilöä).
7. Kysymykseen jätti vastaamatta kaksi henkilöä.

5.2 Minkälainen ilmapiiri koulutuksissa on ollut

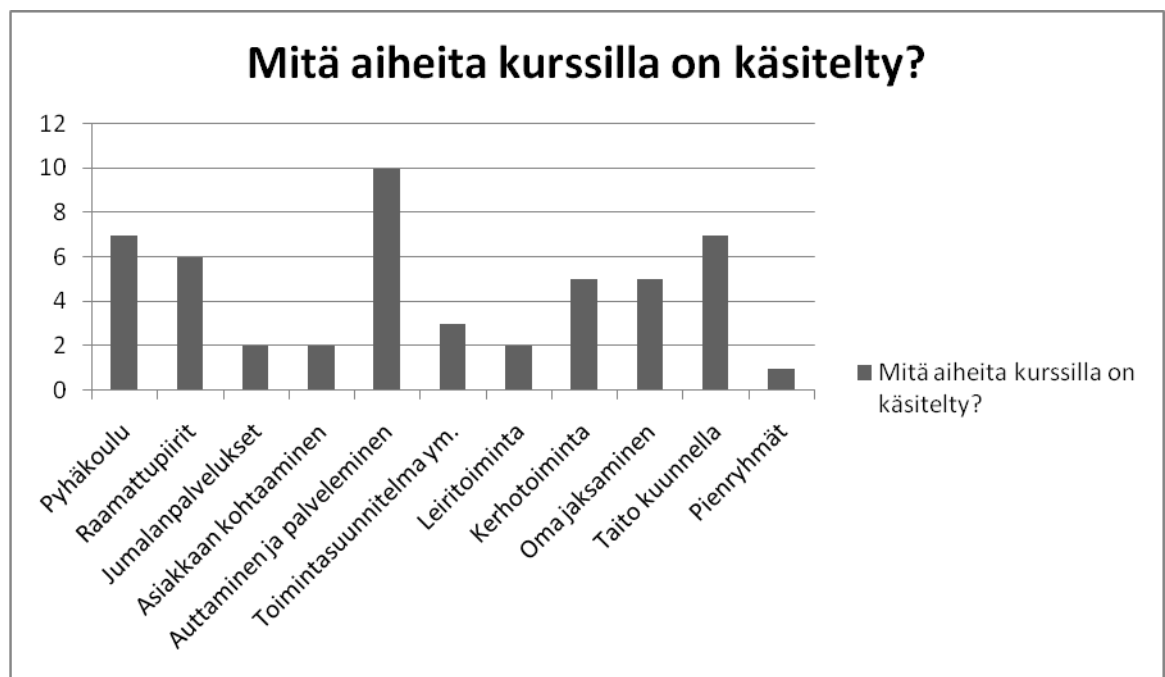
Kysymyksessä kahdeksan kysyttiin ”Minkälainen ilmapiiri kurssitilanteissa on mielestäsi ollut?”. Kysymyksessä ei annettu valmiita vastausvaihtoehtoja. Vastaukset olivat pääasiassa lyhyitä, yhdellä sanalla tai lauseella vastattuja. Vastaaja on voinut mainita useita asioita, jotka tuon esille kootusti. Vastaajista seitsemän oli tuntenut ilmapiirin ystävälliseksi ja kolme lämpimäksi. Vastaajista kolme oli kuvannut ilmapiiriä myös avoimeksi ja avoimuus koettiin erittäin tärkeänä. Kolme vastaajista tunsu Jumalan läsnäolon ja Jumalan siunaavan kurseja: ”Kurssin ilmapiiri oli mielestäni ystävällinen, tunsin Jumalan läsnäolon.” Ilmapiirin koettiin olleen myös turvallinen, yhteisöllinen, innostava ja toimiva, koska kurssit ovat olleet heidän mielestään mielenkiintoisia ja selkeitä: ”Kurssitilanteet ovat olleet ystävällisiä ja avoimia. Ihmiset ovat avoimesti kertoneet omista ongelmistaan ja tarpeistaan, mikä on erittäin tärkeää.” Eräs vastaaja kirjoitti: ”Erittäin viihtyisä kurssitilanne, kuin yksi suuri perhe.” Ainoastaan yksi vastaaja oli kokenut ilmapiirin olleen epämukava, koska hän oli samalla toiminut tulkkina. Samoin yksi vastaaja ei ottanut kantaa, koska vastasi olevansa ensimmäistä kertaa mukana kurssilla. Kaksi henkilöä jätti vastaamatta kysymykseen.

5.3 Koulutuksen merkitys nuorelle ja seurakunnalle

Kysymykseen 9 ”Mitä aiheita kurssilla on käsitelty?” oli annettu valmiit vaihtoehdot. Aiheet oli koottu 1991-2007 pidetyistä koulutuksista. Kaavion 3. numerot kertovat henkilömäärän, kuinka moni oli valinnut kyseisen aiheen. Diakonia- ja pyhäkoulutyöhön liittyvät, vuorovaikutustaidoista kertovat aiheet sekä jumalanpalvelus, asiakkaan kohtaaminen ja

oma jaksaminen olivat tuoreimpia 2000-luvun koulutussisältöjä. 1990-luvulla käsiteltyjä koulutussisältöjä olivat toiminta- ja taloussuunnitelman sekä toimintakertomuksen tekeminen, erilaiset raamattupiirit, kerho- ja leiritoiminta sekä toiminta pienryhmissä.

KAAVIO 3. Kysymykseen 9 ”Mitä aiheita kurssilla on käsitelty?”

Monivalintakysymykseen 10 ”Mitkä aiheet kursseilta ovat erityisesti jääneet mieleen?” vastaajista seitsemälle oli jäänyt erityisesti mieleen taito kuunnella. Kuudelle vastaajista oli jäänyt mieleen diakoniatyö ja yksittäisiä mainintoja saivat raamattupiiri, pyhäkoulu ja pienryhmätoiminta. Kolme henkilöä ei vastannut kysymykseen, koska he olivat ensimmäistä kertaa koulutuksessa mukana. Avoimeen kysymykseen oli vastattu pääsääntöisesti vain sanalla tai kahdella ilman perusteluja.

Jostain syystä kysymykseen 11 ”Minkä aiheen olisi voinut jättää kursseilta pois?” oli jättänyt vastaamatta 10 henkilöä (62,5 %). Asiakkaan kohtaaminen oli sellainen aihe, jonka olisi voinut jättää pois yhden vastaajan mielestä. Viisi vastaajaa koki kaikkien aiheiden olleen tärkeitä. Vastaajista kolme ei ole aikaisemmin ollut koulutuksissa mukana.

Monivalintakysymykseen 13 ”Mitä kurssi on antanut sinulle?” vastaajat laittoivat rastin useaan kohtaan. Taulukosta neljä näkee, kuinka $\frac{3}{4}$ vastaajista on kokenut koulutuksien antaneen heille hengellistä ravintoa. Käytännöllisiä vinkkejä seurakuntatyöhön ja konkreettista materiaalia koettiin myös saadun.

TAULUKKO 4. Kyselyyn vastanneiden lukumäärä aihealueittain.

aihealue	lukumäärä
kurssimateriaalia	5
hengellistä ravintoa	12
tietoa	9
valmiuksia tehdä vapaaehtoistyötä	5
käytännön esimerkkejä ja ideoita seurakuntatyöhön	10
henkistä tukea	2
halua tehdä ja tavoittaa jotain merkittävää	2
hyvää mieltä hyvissä keskustelutuokioissa	1
vastaamatta kysymykseen jätti	2

5.4 Koulutuspaikan merkitys

Vastaajat vastasivat avoimeen kysymykseen 16 ”Mitä siitä seuraisi, jos kaikki kurssit järjestettäisiin vain Kelton kurssikeskuksessa?” hyvin perustellen. Mikäli kaikki koulutus tapahtuisi ainoastaan Keltossa, Inkerin kirkon Teologisessa Instituutissa lähellä Pietaria, ei nuorilla olisi mahdollisuutta osallistua koulutuksiin 12 henkilön (75 %) mielestä. Vastauksista poimittua: ”Monilla meidän nuorilla ei olisi mahdollista osallistua Kelton kursseille työn ja koulun vuoksi.”, ”Ei kaikilla olisi mahdollisuutta osallistua kursseille. Lisäksi on mukava ottaa vieraita vastaan omassa seurakunnassa. Kurssit tuovat enemmän positiivista vaikutusta seurakunnan ilmapiiriin.” Paikallisseurakunnassa olevien koulutuksien ansiosta ystävyysseurakuntasuhteet pysyvät tuoreina ja lisääntyvät kahden vastaajan mielestä. Kaksi vastaajaa kertoi, että koulutuksissa käsiteltyjen aiheiden avulla nuorelle voi selvittää oma paikka ja tehtävä seurakunnassa, esimerkiksi vapaaehtoisena työntekijänä tai toimihenkilönä. Paikallisseurakunnassa toteutetut koulutukset myös antavat nuorille mahdollisuuden tarkastella ja tutustua seurakunnan eri tehtäviin monipuolisesti. Samalla paikallisseurakun-

nassa toteutetut koulutukset vaikuttavat seurakunnan ilmapiiriin positiivisesti ja kehittävät yhteisöllisyyden tunnetta kahden vastaajan mielestä. Yksi vastaaja olisi valmis lähtemään Kelton kursseille, jos vain aikaa olisi. Kaksi henkilöä ei ollut vastannut kysymykseen.

5.5 Tulevaisuuden tarpeet ja odotukset, haasteet

Kysymyksen 12 ”Mihin asiaan tarvitset vielä kurssia?” vastaukset oli kirjoitettu lähes poikkeuksetta kysymyksen muotoon. Vastauksista nousi suurimmaksi tarpeeksi vuorovai-
kutustaitojen kehittäminen (neljä henkilöä). Asiakkaan kohtaaminen oli seuraavaksi useimmin mainittu tarve (kolme henkilöä). Tarve työnohjauksesta ja rohkaisusta Jumalan palvelemiseen mainittiin molemmat kahden henkilön vastauksissa. Vastaajat halusivat rohkaisua omien lahjojensa ja kutsumuksensa kehittämiseen. He halusivat saada vinkkejä vapaaehtoistyössä jaksamiseen ja keinon löytää tekemästään vapaaehtoistyöstä merkitystä. Yksittäisistä tarpeista nousi esille oman hengen ja mielen hoitaminen eli ”Miten ihminen voi vastustaa maailman kiusauksia ja pitää oman mielensä puhtaana?” Leiritoiminnasta kaivattiin myös lisätietoa. Yksi vastaaja mainitsi tarpeen sielunhoitotaidoista ja sielunhoi-
don yhteydessä rukoilemisesta. Perusteeksi vastaukseensa hän oli kirjoittanut: ”Varsinkin nykypäivänä, kun on niin paljon kuolemaa, sukulaisten tai tuttujen ja monet ihmiset kärsi-
vät”. Diakonia- ja pyhäkoulutyöhön haluttiin saada uusia toimintaideoita. Yhdeksi tar-
peeksi nousi myös lähetystyön tekeminen. ”Miten aloittaa keskustelu ja kertoa uskosta ihmiselle, joka ei ole uskovainen?” Yksi vastaajista esitti kysymyksen: ”Miten tulisi kom-
munikoida muiden seurakuntien edustajien kanssa, kuten esimerkiksi Jehovan Todistaji-
en?”, ”Koska vanhemman sukupolven kunnioittamista ei opeteta koulussa, aiheesta voisi pitää koulutuksen”, toivoi yksi vastaajista. Neljä henkilöä jätti vastaamatta tähän kysymyk-
seen.

Avoimeen kysymykseen 14 ”Miten kurssit ovat mielestäsi vaikuttaneet seurakunnan nuori-
sotyöhön?” vastattiin monisanaisesti. Vastaajista viisi mainitsi koulutusten vaikuttaneen seurakunnan toimintatapoihin tai tuoneen positiivisuutta seurakuntaan ”Positiivisesti. Kurssit herättävät nuorisossa kiinnostuksen työhön.”. Vastaajista neljä mainitsi nuorten ajattelutavan tai mielipiteiden muuttuneen sekä koulutusten tukeneen nuorten hengellistä

kasvua. Eräs vastaaja kirjoitti: ”Kurssit selventävät nuorison ja Jumalan välistä suhdetta.” Vastaajista kolme mainitsi koulutusten yhdistäneen seurakuntalaisia tai herättävän kiinnostusta monipuolisesti eri aiheisiin. Yksittäisiä vastauksia tuli toisen kunnioittamisen oppimisesta ja sukupolvien välisen kuilun kaventumisesta eli koulutukset olivat lähentäneet seurakunnan nuoria ja vanhuksia.”Kurssit yhdistävät ihmisiä, varsinkin kun on mahdollisuus tehdä yhteisiä tehtäviä,” vastasi yksi henkilö. Koulutukset olivat myös luoneet avoimuutta nuorisotyöhön.

Avoimeen kysymykseen 15 ”Mitä uutta kurssit ovat mielestäsi tuoneet koko seurakunnan toimintaan?” vastattiin myös monisanaisesti. Vain muutama mainitsi samoja asioita, joten esitän asiat luettelomaisesti. Koulutuksista on saatu paljon ideoita, konkreettisia ja käytännönläheisiä ideoita seurakuntatyöhön, josta yhtenä esimerkkinä vastaajat mainitsivat seurakunnan oman nuorten diakoniar ryhmän. Koulutukset ovat tukeneet jatkamaan Jumalan palvelemista omalta paikaltaan, luoneet aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä ja vahvistaneet seurakunnan kasvua ja me-henkeä sekä erityisesti kaventaneet kuilua sukupolvien välillä. Koulutusten avulla vapaaehtoisten valmiudet kohdata ja kutsua uusia henkilöitä mukaan seurakunnan toimintaan (tehdä lähetystyötä), huolehtia lähimmäisestä ja olla sielunhoitajina on kehittyneet. Poimin muutamia vastauksia suoraan lomakkeista: ”Kurssit vahvistavat seurakunnan henkeä ja luovat edellytyksiä seurakunnan kasvulle.”, ”Kurssit antavat ideoita tehdä jotain uutta ja tärkeää!”, ”Oman elämäntavan. Sen osan, joka Kristus haluaa meille antaa, joka yhdistäisi meitä, vaikka me kaikki olemme niin erilaisia.” Neljä henkilöä jätti vastaamatta kysymykseen.

Viimeisessä kysymyksessä (17.) kysyttiin ”Minkä toiveen haluat esittää kurssin järjestäjille?” Jokaisessa vastauksessa toivotettiin kouluttajille Jumalan siunausta tai tukea tärkeässä työssä. Yksittäisissä vastauksissa tuli pyyntö rukoilla ystävyysseurakunnan puolesta. Toiveena esitettiin myös: ”Enemmän henkilökohtaista seurustelua, ei vain kurssien kautta. Enemmän tehtäviä ja harjoittelua käytännössä, koska ihmiset kyllä osaavat teorian, mutta he eivät osaa toimia käytännössä.”, ”Toivon, että Jumala antaisi voimia järjestää kurssit myös jatkossa ja ettei tulisi hengellistä masennusta. Sekä toivon, että säilyisi halu palvella Jumalaa ja tietysti siunausta!”. Toivottiin myös koulutusten jatkumisesta samanlaiseen

tapaan, mutta useammin kuin vain kerran vuodessa. Opetusmenetelmiin toivottiin aikaisempaa enemmän kurssilaisten aktivoitua, lisää tehtäviä ja käytännön harjoituksia.

6 POHDINTA

Tutkimustehtävänä oli selvittää miten Petroskoin seurakunnan nuoret ovat kokeneet Kala-joen rovastikunnan heille järjestämät koulutukset vuosina 1991-2007 seurakuntaelämän jatkuvuutta tukien.

1. Mitä konkreettista koulutukset ovat tuoneet nuorten elämään ja koko seurakunnan toimintaan?
2. Voiko koulutuksesta olla haittaa ja kenelle?
3. Onko mahdollisesti pelkona, että ystävyysseurakuntatyö loppuu, mikäli esimerkiksi koulutusavusta ei olekaan hyötyä koulutuksen kohteena olevalle seurakunnalle?

Kaarina Ylösen tutkimus ystävyysseurakuntatoiminnasta oli lähin ja luotettavin tutkimus, joka sivuaa aihettani. Löysin opinnäytetyön, joka oli tehty ystävyysseurakuntatoiminnasta, mutta jonka luotettavuus lähteenä ei vakuuttanut minua. Tutkimus perustui lähinnä muistiinpanoihin ja virikemateriaaliin. Tästä syystä en halunnut käyttää sitä lähteenä tässä tutkimuksessa. Palokankaan tekemästä tutkimuksesta olisin ehkä saanut vertailupohjaa ja juuri Petroskoin seurakuntaan liittyen, mutta valitettavasti tutkimusta ei ole enää saatavilla. En löytänyt vastaavia tutkimuksia ystävyysseurakuntatoiminnan yhdistymisestä koulutukseen, jotta olisin voinut verrata tutkimustuloksia. Koen tutkimukseni olevan luotettava, koska 46,75 % aktiiviseurakuntanuorista oli vastaamassa kyselyyn. Yleinen käsitys tutkimuksen luotettavuusrajasta kulkee 40 prosentissa. Muutamat nuoret jättivät vastaamatta useimpiin kysymyksiin, koska heillä ei ollut aikaisemmista koulutuksista kokemusta tai vertailupohjaa koulutuksien tuomasta annista seurakuntaan. Tietoja ystävyysseurakuntatoiminnasta sain kerättyä sekä eri teoksista että alan asiantuntijoilta. Mielestäni tutkimus on toistettavissa näillä raportoiduilla tutkimuksen kehittämistiedoilla.

Tutkimuksen luotettavuuteen saattoi vaikuttaa se, että itse olen ollut kyseisiä tutkimuksen kohteena olevia koulutuksia järjestämässä. Osasinko neutraalisti, ilman ennakkokäsityksiä ja ennakkoluuloja käsitellä saamaani tutkimusmateriaalia? Sainko vastaukset tutkimusongelmaani siis itsestäni vai minulle tutuista Petroskoin seurakuntanuorista? Pysin heittäyty-

mään tutkimusta tehdessäni tietämättömyyden tilaan, jossa materiaalina olivat vain kyselyn vastaukset ja muu lähdemateriaali. Vaikeinta oli olla kirjoittamatta sellaista tietoa, jonka olemassaolosta tiesin, mutta mikä ei käynyt nuorten vastauksista ilmi. Siksi jätinkin hiljaisen tiedon kirjaamatta.

6.1 Tutkimustuloksia kootusti

Tutkimuskysymykseeni ”Miten Petroskoin seurakunnan nuoret ovat kokeneet Kalajoen rovastikunnan heille järjestämät koulutukset vuosina 1991 - 2007 seurakuntaelämän jatkuvuutta tukien?” vastaan: ideoita ja tukea antaen. Koulutuksemme ja keskustelumme eivät ole tukeneet ja kehittäneet pelkästään seurakunnan toimintaa, vaan yksittäisten seurakuntanuorten matkaa kohti oman paikkansa ja tehtävänsä löytämisessä niin seurakunnassa kuin arjessakin. Koska koulutustarve on ollut lähtöisin Inkerin kirkosta ja Petroskoin seurakunnasta eikä Kalajoen rovastikunnan tarpeista, koulutukset ovat olleet hedelmällisiä. Koulutuksesta syntynyt toiminta on ruokkinut itse itseään ja siitä on vastannut seurakunta itse, ei seurakunnan ulkopuoliset vierailijat. Vertaan syntynyttä toimintaa Kalevi Palokankaan ohjaamaan vanhusten kerhoon, jonka idea oli mielestäni hyvä ja toimiva, mutta itse seurakuntalaiset eivät jatkaneet kerhon pitoa pitkään Palokankaan siirryttyä takaisin Suomeen. Kalajoen rovastikunnan järjestämät koulutukset ovat olleet eräänlaisia ideariihä, hautomoita, jotka ovat synnyttäneet nuorissa halun tehdä ja kokeilla jotain uutta. Valistusajan humanisteihin kuuluneen Grundtvigin mukaan opetus on elämää varten ja siksi opetuksessa tulee näkyä elämän huomioiminen erilaisine tarpeineen.

Yhteenvetona tutkimustuloksista:

- 1) Tutkimus osoitti, että Kalajoen rovastikunnan järjestämät koulutukset tukevat, vahvistavat ja rikastuttavat seurakunnan toimintaa.
- 2) Koulutukset luovat seurakunnan sisällä yhteisöllisyyttä ja vähentävät sukupolvien välistä kuilua.
- 3) Koulutukset vaikuttavat seurakuntaelämään positiivisesti, synnyttävät uusia toimintamuotoja sekä luovat että ylläpitävät ystävyys-suhteita ystävyysseurakuntalaisten välillä.

- 4) Kotiseurakunnassa toteutettujen koulutuksien avulla nuorella on mahdollisuus tutustua seurakunnan erilaisiin tehtäviin, ottaa vastuuta seurakunnan töistä ja hakeutua mahdollisesti opiskelemaan kirkolliseen ammattiin.
- 5) Inkerin kirkon ja paikallisseurakunnan tarpeista lähtöisin oleva koulutus palvelee seurakunnan kasvua ja vahvistumista.
- 6) Ystävyysseurakuntien tulisi tukea paikallisseurakuntaa ilman vastapalvelun odotusta.

Nuoret kokivat koulutuksista olevan hyötyä niille nuorille, jotka vasta ovat kypsymässä seurakunnan eri tehtäviin eli hakevat paikkaansa ja kutsumustaan miten he voisivat palvella lähimmäistä tai ottaa Jumalan heille luomat lahjat käyttöön. Kouluttajille on ollut ilo seurata nuoria, jotka ovat löytäneet paikkansa seurakunnan vastuunkantajina (nuorisotyöntekijä, pappi, taloudenhoitaja, sihteeri, tulkki, pyhäkouluopettaja, kanttori jne.). Uskoisin, että nämä nuoret ovat sitoutuneet jatkamaan seurakunnan toimintaa perinteitä kunnioittaen, mutta myös uusia toimintamuotoja rohkeasti kokeillen. Piispa Kuukauppi toivoikin tulevien koulutuksien tukevan nuoria muutospaineessa ja muutosvastarinnassa. Mielestäni olisi hyvä, jos Suomesta löytyisi tukihenkilöitä seurakunnan eri työalojen tarpeisiin. Tässä olisi yksi tulevaisuuden haaste ystävyysseurakuntatyön kehittämiseksi.

Vastauksista ei noussut esille kieliongelmaa. Mielestäni tämä johtuu siitä, että jaettava tai esitettävä koulutusmateriaali on pyritty jo etukäteen käännettämään venäjäksi ja näin huomioimaan asioiden käsitteleminen nuorten omalla äidinkielellä. Kouluttajat ovat mielestäni onnistuneet luomaan koulutuksiin ja ystävyysseurakuntatyöhön ilmapiirin, jossa toteutuu tasa-arvoisuus, itsenäisen kirkon ja seurakunnan päätösten kunnioittaminen sekä opetus omalla äidinkielellä. Koulutuksissa on aina ollut mukana yksi tai useampi tulkki seurakuntanuorista tai muista seurakuntalaisista. Kouluttajat ovat kommunikoineet myös englannin kielellä Petroskoin seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa suoraan ilman tulkkia.

Kalajoen rovastikunnan järjestämissä koulutuksissa on ollut hyvä ja avoin ilmapiiri. Tämä kävi ilmi myös kyselyn vastauksista. Koulutustilanteet on aina pyritty rakentamaan vuorovaikutukselle ja kokemuksista nouseville kysymyksille. Koulutuksiin on pyritty jättämään tilaa nuorten akuuteille keskusteluaiheille sosiokonstruktiivisen oppimiskäsityksen mu-

kaan. Koulutuksissa olleiden iäkkäiden henkilöiden kautta toteutui osaltaan myös elämäkertaoppiminen eli sukupolvelta toiselle tiedon siirto. Eräs nuori kuvaili koulutustilannetta yhdeksi suureksi perheeksi. Hän oli kokenut tilanteet turvalliseksi jakaa kouluttajien ja toisten nuorten kanssa vaikeitakin henkilökohtaisia ja arkoja asioita. Nuoret kokivat koulutusten antaneen heille myös hengellistä ravintoa. Kouluttajat ja vierailijat tuovat esille hengellisyyttä omasta kristillisyydestään käsin ja paikallisseurakunta suodattaa hengellisyyden oman kirkkonsa kautta. Eri herätysliikkeiden painotukset eivät ole nousseet koulutuksissa esille, mutta kysymys ”Mikä kuuluu kristityn elämään?” on esitetty sitäkin useammin. Nuorilla ei ole ollut samalla tavoin ”kristityn mallia”, arkielämän valintoihin, kuten meillä Suomessa on ollut.

Nuorten vastauksista nousi yhdeksi mieleenjääneeksi koulutusaiheeksi ja tulevaisuuden koulutustarpeeksi vuorovaikutustaitojen kehittäminen. Mielestäni vuorovaikutustaitoja tarvitaan ennen kaikkea tukemaan seurakunnan sisäistä viestintää vapaaehtoisten ja työntekijöiden välillä, mutta myös viestintää seurakunnasta ulospäin seurakuntalaisiin, toisiin seurakuntiin tai kirkkokuntiin, vierailijoihin ja ystävyysseurakuntiin. Vuorovaikutustaitoja tarvitaan myös kohdattaessa muutosvastarintaa esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen ja toimintatapojen muuttumisen yhteydessä. Koen nuorten muistavan vuorovaikutuskurssin erityisesti sen käytännönläheisten harjoitusten vuoksi. Itselleni oli haastavaa pitää vuorovaikutuskoulutusta tulkin välityksellä, koska valmiiseen materiaaliin oli luotu aivan oma käsitteistö (esimerkkinä minäviestit ja sinäviestit).

En usko vanhan valtion tarkkailusysteemin enää vaikuttavan kysymyksen neljä ”Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan toiminnassa?” vastauksiin, vaikka yli kolmasosa vastaajista ei vastannutkaan kysymykseen. Kysymys tulisi muotoilla uudelleen ja kysyä esimerkiksi, että milloin olet tullut seurakunnan toimintaan mukaan ja mikä se toiminta on ollut?

Kysymykseen 11 ”Minkä aiheen olisi voinut jättää kursseilta pois” vastaamatta jätti peräti 62,5 %. Ajattelisin, että joko vastaajien mielestä kaikki aiheet olivat niin tärkeitä, etteivät he siksi halunneet mainita mitään. Muita vaihtoehtoja ovat, että vastaajat A) pelkäävät kouluttajien loukkaantuvan mahdollisista pois jätettävistä aiheista B) pelkäävät koulutusmääri-

en vähentyvän tai C) pelkäävät raha-avustusten vähentyvän. Mistä tällaiset ajatukset voisivat nousta esille? Onko mahdollisesti pelkona, että ystävyysseurakuntatyö loppuu, mikäli esimerkiksi koulutusavusta ei olekaan hyötyä koulutuksen kohteena olevalle seurakunnalle? Voiko koulutuksesta olla haittaa ja kenelle? Ajattelisin, että mikäli on kokemusta uhkailusta tai painostusta ystävyysseurakuntien taholta, joko tiedostamatta tai tietoisesti, vastaavissa tilanteissa pelko on aiheellinen. Tasa-arvoisuus ei toteudu ja todellinen tuki on tuottaa tuen antajalle hyvä mieli.

Kukaan vastaajista ei ollut liittynyt 1980-luvulla seurakunnan jäseneksi. Yksi oli liittynyt heti 1970-luvulla, kun liittyminen tuli mahdolliseksi. Vastaajista suurin osa on liittynyt seurakunnanjäseneksi 1990- ja 2000-luvuilla. Mikäli nuorista vastaajista joku olisi liittynyt seurakuntaan jo 1980-luvulla, olisi se ollut vanhempien päätös. Vasta 1970-luvulla kumottu lasten kirkkokielto oli ehkä vanhemmilla vielä liian tuoreessa muistissa tai he eivät uskaltaneet tai tienneet tuoda lapsia kirkkoon.

Tutkimuksessani nousee esille nuorten tarve saada rohkeutta raamatuntulkintaan ja lähetystyön tekemiseen. Piispa Kuukaupin unelmana on saada Inkerin kirkkoon vahva raamattukoulu, koska Raamatun opetuksen kautta kirkko kasvaa ja vahvistuu. 1990-luvulla pitämäni koulutus erilaisista raamattupiireistä olisi siis vasta nyt ajankohtainen. Itsekin nuorena työntekijänä en osannut vielä silloin huomioida ortodoksisuuden perinnettä ja vahvaa behavioristista oppimiskulttuuria seurakuntanuorten keskuudessa. Aika on muuttunut ja oppimiskäsitykset sen mukana. Venäläisille nuorille on tullut tutummaksi konstruktiiivinen oppimiskäsitys. Vuorovaikutustaitoja halutaan kehittää ja nuoret haluavat itse osallistua aktiivisesti oppimisprosessiin. He haluavat oppia kokemuksen ja vuorovaikutuksen kautta olematta pelkästään autoritaarisen opetuksen kohteina.

6.2 Tutkimuksen tekeminen

Haasteellisimmaksi osaksi tutkimusta koin vastausten saamisen petroskoilaisilta seurakuntanuorilta. Tiesin aikaisemmista kokemuksista nuorten tavan tulla kurssille tai lähteä sieltä pois omien tarpeidensa (kuljetus/työ/opiskelu) mukaan. Venäjällä on erilainen kouluviik-

kojärjestelmä kuin Suomessa. Venäjällä on usein lauantaisinkin koulua iltapäivään saakka. Kyselytilanteen valitseminen vaikutti siis vastausten saannin määrään.

Osa vastauksista oli lyhyitä ja suppeita, yhdellä tai kahdella sanalla vastattuja. Jos vertaan vastauksien laajuutta seurakuntatyössäni tekemiin kyselyihin suomalaisille seurakuntanuorilleni, ei havaittavaa eroa ole. Olisiko kaikista vastauksista pitänyt tehdä monivalintakysymyksiä, jotta olisin saanut enemmän tutkimusmateriaalia käyttööni? Mielestäni silloin olisi ollut vaarana vastauksista tulevan liiaksi itseni näköisiä, eikä tutkimukseen vastanneiden näkökulmat olisi päässeet esille, kuten avoimissa kysymyksissä. Kysymyslomakkeen testaaminen etukäteen olisi voinut ehkä muuttaa jonkin yksittäisen kysymyksen asettelua. En halunnut testata lomaketta suomalaisnuorilla, koska silloin ei olisi tullut esille mahdollisten käsitteiden ymmärtämisen erilaisuus. Minulla ei ollut mahdollisuutta testata kyselylomaketta venäläisnuorilla. Kysymyksissä oli käytetty yleisiä sanoja, joiden käytössä ei pitäisi olla väärinymmärryksen tai tulkinnan mahdollisuutta. Vastaajilla oli myös mahdollisuus tarkentaa kysymyksiä suoraan minulta vastaustilanteessa. Ainoastaan taustakysymyksiin ”Milloin olet liittynyt seurakunnan jäseneksi?” ja ”Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan toiminnassa?” pyydettiin tarkennusta.

6.3 Samanlaista erilaista

Venäjällä seurakunnan jäsenyyden merkitys on toinen kuin Suomessa. Nuori voi olla seurakuntanuorissa pitkään ennen kuin hänet kastetaan, tai hän käy rippikoulun Keltossa ja hänet konfirmoidaan. Sirpa Mäkitalo oli saanut tutkimuksessaan myös epätarkkoja vastauksia seurakunnan jäsenyyttä koskevassa kysymyksessä (Mäkitalo 2009, 37). Lasten ja nuorten oleminen seurakunnan jäseniä ja mukana seurakunnan toiminnassa on suhteellisen uusi asia Venäjällä. Vielä 1970-luvulla heiltä kiellettiin kirkkoon tuleminen ja esimerkiksi kaste oli toimitettava kotona, tätä kun vertaa suomalaisiin kotikasteisiin, jossa kastetilaisuus kirkossa on harvinaisempi, suomalaisten on vaikeaa ymmärtää asiaa. Olettaisin tämän kiellon olevan vieläkin joidenkin nykyisten vanhempien muistissa ja vaikuttavan osallistumisesta seurakunnan toimintaan tai jäsenyyteen. Toisaalta lapsi on voitu vanhempien toimesta kastaa, mutta muuta yhteyttä seurakuntaan nuorella ei ole.

Koen yhdeksi ystävyystoimintaa estäväksi tai hidastavaksi tekijäksi yhteisen kielen puuttumisen. Vanhemmille ihmisille ystävyystoiminta on ollut helpompaa, koska molemmat osapuolet ovat puhuneet suomea. Nuoria on vaikeampi saada toimintaan mukaan, sillä Venäjällä englanninkielentaito nuorten keskuudessa ei ole vielä yhtä vahva kuin suomalaisnuorilla. Mielestäni Suomesta valikoituvat ystävyysseurakuntatoimintaan ne nuoret ja työntekijät, joilla on kiinnostusta Venäjää kohtaan tai halu opiskella venäjän kieltä.

Kenen tarpeesta koulutuksia järjestetään? Jos suomalaisella ystävyysseurakunnalla on tarve saada jotakin, se voi kouluttaa ”ystäväänsä” tehtävään. Harvoin asia on toisinpäin eli ystävämmme tulevat kouluttamaan meitä tänne Suomeen tai ottavat kantaa luottamusmiestemme tekemiin päätöksiin. Inkerin kirkon Kirkkojärjestys tulee päivitykseen syksyllä 2009, samoin ystävyysseurakuntatoimintaperiaatteet. Mielestäni ystävyysseurakuntatoimijoiden pitäisi tutustua näihin uusiin ohjeisiin, jotta väärinkäsityksiltä vältyttäisiin. Ohjeiden tunteminen luo luottamuksen pohjan toimia keskenään tasavertaisina ystävinä. Toiminnallaan erilaiset toimijat antavat ystävyysseurakunnille toimintamalleja, niin hyviä kuin huonojakin. Olen havainnut useissa palaverissa ajatusmallin, että asioiden pitäisi tapahtua Inkerin kirkossa tavalla, joka suomalaisten mielestä on toimiva ja oikein. Mielestäni toimijoiden tulisi pysähtyä kysymään itseltään ”Mitä minä haluaisin itselleni tehtävän, jotta osaisin tehdä niin toiselle?”. Ajattelisin, että mitä kiihkeämmin haluaa tehdä muutoksia ystävyysseurakunnassa, sitä enemmän pitäisi peilata oman seurakunnan tarpeita. Tarkoitan tällä sitä, että joskus omat ongelmat ja kehittämistarpeet huomaa vasta toisen toiminnan kautta. Toisen maan yhteiskuntarakenteeseen tai kirkkojärjestykseen tutustuminen vie aikaa, mutta mielestäni sillä tavalla voimme vähentää väärinkäsityksiä ja ongelmia.

1990-luvun alussa järjestettiin Suomen ja Inkerin kirkkojen yhteinen koulutus ystävyysseurakuntatyöhön Laajasalon opistolla. Koulutuksessa käytiin läpi kulttuurieroja ja käytäntöjä. Kurssi antoi valmiuksia sekä palkatuille työntekijöille että vapaaehtoistoimijoille. Mielestäni Jyväskylässä ystävyysseurakuntatyön neuvottelupäivillä nousseiden keskustelujen perusteella vastaavanlaisille kursseille olisi tarvetta tänäkin päivänä. Kirkon ammattiin valmistavat oppilaitokset tai kristilliset opistot voisivat ottaa säännölliseen kurssitarjontansa vastaavanlaisen koulutuksen. Kouluttajina toimisivat ystävyysseurakuntatyötä tuntevat ja tekevät henkilöt. Mielestäni itse kokien ja tehden ei vain opi asioita, ne myös si-

säistää paremmin, kuten konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen kuuluu. Koulutuksen avulla voitaisiin mahdollisesti auttaa ystävyysseurakuntatyötä lähemmäksi kirjattuja ystävyysseurakuntatyön periaatteita ja esitellä tuoreimmat käytännöt ja ohjeistukset maiden ja kirkkojen välillä.

Venäjä ei onnistunut politiikallaan kitkemään luterilaisuutta pois inkeriläisiltä. Isovanhemmat, lähinnä mummot, pitivät huolen perinnön siirtämisestä lapsenlapsilleen. Siksi on tärkeää, että tiedon siirtäminen jatkuu edelleenkin. Arjen ja juhlan perinteet luterilaisen kirkon sisällä jatkuvat ja kehittyvät ajan mukana. Yksi suuri ja periaatteellinen muutos on ollut kielikysymys. Seurakuntaan saa tulla osallistumaan ja jäseneksi, vaikka ei suomen kieltä osaisikaan.

Nuoria kaivataan toimintaan niin Suomessa kuin ystävyysseurakunnissakin. Tämä ajankohtainen asia on laajasti pohdinnan alla niin kirkossa yleensä kuin ystävyysseurakuntatyössä. Mielestäni antamalla nuorten toimia omalla tavallaan ja antamalla heille vinkkejä erilaisista toiminnan rahoitusmuodoista, kuten Nuorten Akatemian Homma-rahasta, nuoret kiinnostuvat ja sitoutuvat omaehtoiseen toimintaan. He eivät aina kaipaa työntekijälähtöistä ja työntekijän ohjeistamaa toimintaa, tehdessään esimerkiksi ystävyysseurakuntatyötä, mutta he tarvitsevat taustatuen ja mahdollistajan.

Kirkon vihkijuhlassa joku sanoikin minulle, että te kouluttajat olette täällä niin kuin kotonanne. Olin juuri kertonut kuinka meidän (tarkoitin Petroskoin seurakuntanuoria) seurakuntanuoret ideoivat ja perustivat nuorten diakoniar ryhmän erään diakoniakoulutuksen jälkeen. Jäin miettimään, mitä kotona oleminen tarkoittaa. Matkalla Suomeen oli aikaa ajatella. Kotona oleminen tuntuu hyvältä, koska tietää miten siellä voi olla, mitä tehdä ja mitä sanoa. Kotona tietää arjen ja juhlan eron perinteineen ja käytäntöineen. Kotona voi ja saa puhua luottamuksellisesti kaikista asioista. Kotona voi tuntea olevansa turvassa, perheen ympäröimänä ja erityisesti tasa-arvoisena perheenjäsenenä. Nuoret kuvasivatkin koulutus-tilanteitamme yhdeksi suureksi perheeksi, jossa on hyvä olla.

6.4 Kasvun paikka

Tutkimus on opettanut itseäni ymmärtämään Venäjän kulttuuria enemmän, sekä maan syy-seuraussuhteita ja toimintatapoja. Mielestäni kouluttajat eivät ole juurikaan perehtyneet kirjallisuuteen maan kulttuurista ennen koulutuksia. Tietoa ja käytänteitä on opittu suoraan matkoilla tyyliin ”Siperia opettaa”, onnistumisen ja erehtymisen kautta. Tutkimuksen teon yhteydessä tutustuin mielenkiintoiseen kirjallisuuteen sekä Venäjästä että Inkerin historiasta. Kirjallisuus löytyy lähdeluettelosta ja suosittelenkin tutustumista kyseiseen kirjallisuuteen niin vanhoille ystävyysseurakuntatyön tekijöille kuin uusille tulokkaille. Luettelossa ei mainita kahta selailemaani kirjaa, joissa molemmissa on Venäjästä, Inkeristä ja Karjalasta kerrottu joko omakohtaisen kokemuksen kautta tai yleisiä käsityksiä pohtien. Erkki Jokisen kirja ”Idän kohtaaminen” ja Ilmari Siniluodon ”Pieni Karjalakirja” ovat tutustumisen arvoisia molemmat. Inkerin kirkon historian tuntemus avaa monia ovia ymmärtämään tämän päivän toimintatapoja seurakunnassa. Esimerkkinä voisin sanoa, että Suomessa kirkkoherra on seurakunnan johtaja ja hän vastaa viime kädessä kaikesta. Inkerin kirkossa pappispulan vuoksi samanlainen vastuukysymys ei ole ollut mahdollista, vaan pappi on vastannut tiettyistä toimista ja seurakunnan esimies toisista. Mikäli olen ymmärtänyt oikein, tämä jako on edelleen voimassa kirkkoherran ja kirkkoneuvoston puheenjohtajan kesken.

Olen saanut peilata pedagogisia taitojani tutkimusta tehdessäni. Haluan tulevaisuudessa tutustua vieläkin enemmän vuorovaikutukselliseen oppimiseen ja erilaisten menetelmien käyttöön. Yksi tulevaisuuden tavoitteistani olisi oppia puhumaan venäjää, koska se mahdollistaisi työskentelyn Venäjällä. Kouluttajat yleensä voisivat huomioida opetusmenetelmiä valitessaan painotusta sosiokonstruktivistisempaan tyyliin, koska vastaajat toivoivat koulutusten olevan osallistuvia ja käytännön läheisiä, konkreettisista esimerkeistä nousevia. Elämäkerrallista lähestymistapaa asioihin tulisi myös hyödyntää, koska koulutukset koettiin avoimiksi ja omia kokemuksia haluttiin jakaa toisten kurssilaisten kanssa. Toisaalta tietämättömyys ja ymmärtämättömyys ovat olleet siunaus meille kouluttajille. Olemme tietämättämme kyseenalaistaneet ennakkokäsityksiä ja raivanneet paikkaa nuorille seurakunnassa tasavertaisina jäseninä ja toimijoina. Koulutuksissa alkuvuosina esille tullut nuorten syrjintä ja olemassaolon kyseenalaistaminen on kadonnut. Koulutukset ovat lähentäneet eri ikäpolvia toiminnan tarpeen kautta. Nuorten itsensä ideoima ja vanhempien seurakunta-

laisten tukema diakoniaryhmä kertoo omalta osaltaan siitä, että nuoret ovat tervetulleita kirkkoon palvelemaan ja auttamaan lähimmäisiä.

Itse olen kokenut yhteisen kielen puuttumisen ongelmaksi esimerkiksi pitäessäni vuorovai-
kutuskurssia Petroskoissa. Olisin halunnut ymmärtää keskustelun kaikkine alkuperäisine
tunteineen ja kysymyksineen. Mielestäni kouluttamaton tulkki yleensä vastaavissa tilan-
teissa joko referoi tietoisesti vastauksia tai ei kykene kääntämään kaikkia sanoja kielitaidon
puutteen vuoksi. Näissä tilanteissa kouluttaja ei välttämättä saa tietoonsa kaikkia tarvitse-
miaan asioita keskustelun pohjaksi.

Olen ilokseni saanut seurata, ei vain suomalaisen seurakuntani nuorten kasvua ja etsimistä
paikkansa ja tehtävänsä löytämiseksi, vaan myös petroskoilaisten nuorten tekemää samaa
seurakuntamatkaa. Ystävyysuhteet ovat muodostuneet syviksi ja tärkeiksi. Kasvu kohti
ystävää voi lähteä jo ihan pienestä. Miska-poikani ei osannut vielä kirjoittaa, mutta hän
vaihtoi piirustuksia ikäisensä Max-pojan kanssa. Ehkä jo ensi kesänä poikani jaksaa mat-
kustaa tuon lähes 900 km pituisen matkan kohtaamaan ystäviään rajan takana.

Tutkimuksen tekemisen kautta myös atk-taitoni ovat kehittyneet huomattavasti. Olen nuor-
ten vastauksia lukiessani peilannut Petroskoin seurakunnan nuorisotyötä omaan työhöni ja
suomalaiseen tyyliin tehdä nuorisotyötä. On tervehdyttävää käydä vuosittain kaukana, jotta
”leipä erottuu sirkushuvista” täällä Suomessakin.

6.5 Tuuleen heitetty kysymykset

Tehdessäni tutkimusta, minulle heräsi monta mielenkiintoista jatkotutkimusaihetta. Koska
ystävyyssseurakuntatoimintaa on tutkittu suhteellisen vähän, uskoisin tutkimuksille olevan
tilausta. Aluksi ajattelin tutkia vain Kalajoen rovastikunnan ystävyysseurakuntana antaman
tuen merkitystä tai suomalaisten evankelisluterilaisten ystävyysseurakuntien antamaa apua
Petroskoin seurakunnan lapsi- ja nuorisotyölle ennen Petroskoin uuden kirkon käyttöönot-
toa. Keskusteltuani Aaro Rytkösen kanssa (KUO) (Rytkönen 2006), olisin voinut ottaa
yhdeksi tutkimusongelmaksi myös sen, miten Petroskoin seurakuntanuoret ovat kokeneet

monien ystävyysseurakuntien avun yhtä seurakuntaa kohtaan. Edellä mainitut asiat olisivat olleet todella mielenkiintoisia aiheita, mutta tutkimuksestani olisi tullut aivan liian laaja. Raja oli vain vedettävä johonkin. Mielenkiintoista olisi ollut tutkia myös amerikkalaisten ja pohjoismaisten seurakuntien antaman koulutuksen ja avun merkitystä joko suoraan tai esimerkiksi suomalaisten seurakuntien kautta Petroskoin seurakunnalle.

Keskusteltuani piispa Aarre Kuukaupin kanssa Petroskoin kirkon vihkijuhlassa 6.9.2009 tulevasta syksyn koulutusviikonlopusta, heräsi ajatuksia: Kuinka sukupolvenvaihdos onnistuu seurakuntien luottamuselimissä ja työntekijöissä? Kuinka ystävyysseurakunnat voisivat tukea itse seurakuntaa ja sitä kautta koko Inkerin kirkkoa näissä muutoksissa? Miten uuden kirkon paikka kaupungin keskustassa vaikuttaa seurakunnan toimintaan tai seurakuntalaisten (työntekijät ja vapaaehtoiset) koulutustarpeeseen? Näihin kysymyksiin ei tutkimukseni anna vastausta, vaan asettaa tuleville koulutuksille haasteita: työntekijöiden kouluttaminen perustehtäviin, vapaaehtoisten kouluttaminen, työnohjaus uutena työmuotona koko Inkerin kirkolle.

6.6 Dasvidanja!

”Dasvidanja!” tarkoittaa näkemiin! Ajattelin tuon toiveen laajenevan ajatukseksi, jossa tuuleen huudetut kysymykset saisivat aikaan keskustelua ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa ystävyysseurakuntatyötä. Aiheeni on ajankohtainen, sillä ystävyysseurakunnissa on jo alkanut sukupolvenvaihdos. Ajankohtaisuus liittyy toisaalta seurakunnan sisäiseen toimintaan ja toisaalta ystävyysseurakuntatoimintaan. Vanhat aktiiviset tekijät ovat siirtyneet ja siirtymässä pois uusien tullessa mukaan toimintaan. Uusia tekijöitä tarvitaan, jotta toiminnalle ja ystävyysuhteille olisi jatkuvuutta. Mielestäni on tärkeää, että vanhat tekijät kulkevat uusien rinnalla ja opastavat heitä pitkäjänteiseen ystävyystyöhön. Pitkään ystävyysseurakuntatyötä tehneillä vapaaehtoisilla on arvokasta käytännön tietoa ja taitoa välitettäväksi vasta-alkajille. Heillä on valmiit verkostot niin Suomessa kuin Venäjälläkin esimerkiksi tavaroiden viemisestä perille lastenkoteihin. Valitettavasti vapaaehtoiset kokevat usein arvostuksen puutetta kotiseurakunnan työntekijöiden taholta. Huoli ystävyysuhteiden jatkumisesta on aito, koska toiminnassa on niin vähän nuoria mukana. Mielestäni

ystävyyss seurakuntatyö on hyvin pitkälle lokeroitunutta Suomessa. Seurakunnan sisällä tieto ei kulje työalalta toiselle ja mahdolliselle seurakuntamatkalle ei edes varata kiintiötä toiminnasta kiinnostuneille nuorille.

Kertoessani Jyväskylän ystävyyss seurakuntatyön neuvottelupäivillä opinnäytetyöstäni, se pyydettiin saada Kirkon ulkomaanasiain keskuksen www-sivuille ystävyyss seurakuntatoiminnan käyttöön. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu on tiedustelemassa mahdollista yhteistyötä Petroskoin pedagogisen yliopiston ja Petroskoin luterilaisen seurakunnan kanssa. Uskoisin tutkimukseni olevan hyödyksi myös mahdollista opiskelijavaihtoa suunniteltaessa.

Kaupunkineuvoston puheenjohtaja Petrovin 1975 lausuma ennustus seurakunnan sen hetkelle esimiehelle, Maria Kajavalle ”He (seurakuntalaiset) eivät rakentaisi mitään (kirkkoa), seurakunnasta loppuu väki hyvin pian” ei toteutunut. Nyt Petroskoissa on uusi kirkko ja kirkossa seurakuntalaisia, kaikenikäisiä. Nuoret ovat valmiit ottamaan yhä enemmän vastuuta seurakunnan toiminnasta, mikäli vanhemmat ikäpolvet ovat valmiita sitä luovuttamaan. Ristiriitöjakin tulee olemaan, sillä niin on aina ollut eri-ikäisten sukupolvien neuvotellessa toimintatavoista. Nuorilla on piispan tuki ja piispalla on selkeä näky viedä kehitystä eteenpäin Inkerin kirkossa. Me ystävyyss seurakuntina voimme vain olla kunnioittamassa itsenäisen kirkon ja sen seurakuntien päätöksiä ja tukea heitä pyytämässään asioissa. Me voimme antaa materiaalista ja taloudellista tai koulutuksellista tukea, mutta tuen käytäntöön soveltamisesta vastaavat paikallisseurakunnat itse.

”Jumala on siunannut Petroskoita ja sallinut asioiden tapahtua!”

Piispa Aarre Kuukauppi

6.9.2009, Petroskoissa.

LÄHTEET

- Alaspää, S. 2007. Äänisen aallot Petroskoin rantamilla. Pilot-kustannus Oy.
- Alaspää, S. 2009. Aurinko yllä Siperian ja Äänisen. Mediapinta.
- Alasuutari, P. 2001. Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Antikainen, A. & Komonen, K. Elämäkerta ja elämänkulku kasvatuksen ja aikuiskasvatuksen sosiologiassa. Teoksessa: Elämänlaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus. 2003. P. Sallila (toim.). Aikuiskasvatuksen 44. vuosikirja. Kansanvalistusseura ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura. Vantaa: Dark Oy 84-121.
- Antonov, A. Pappi, Petroskoin ev.lut. seurakunnan kirkkoherran haastattelu 14.3.2009, Petroskoi.
- Anttila, P. 2005. Ilmaisuu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta. Hamina: Akatiimi Oy.
- Evangelizesko-luteranskii prihod ”Svasjova Duha”. 2009. Petrozavodek.
- Grinevits, V. Petroskoin ev. lut. seurakunnan kirkkoherra. Keskustelu 6.9.2009, Petroskoi.
- Gustova- Krongolm, N. Petroskoin ev. lut. seurakunnan nuorisotyönohjaajan haastattelu 12.5.2007, Petroskoi.
- Gustova- Krongolm, N. Petroskoin ev. lut. seurakunnan nuorisotyönohjaajan haastattelu 14.3.2009a, Petroskoi.
- Gustova- Krongolm, N. Petroskoin ev. lut. seurakunnan nuorisotyönohjaajan haastattelu 6.9.2009b, Petroskoi.
- Hassinen. L. 1997. Inkerin uusi aamu. Inkerin kirkon nousun vuodet. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. 6. uudistettu painos. Vantaa: Tummavuoren kirjapaino.
- Inkeri-info. 2/1996. Kirkon järjestöjen Inkeri-neuvottelukunnan tiedote. Inkeri-info/Baltian projekti, Kirkon Ulkomaanapu 12-13.
- Inkerin kirkon koulutus. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.inkerinkirkko.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=54. Luettu: 25.4.2009.
- Inkerin kirkon nuorisotyö. WWW-dokumentti. Saatavissa:

http://www.inkerinkirkko.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=49. Luettu: 20.9.2009.

Inkerin kirkon stipendirahasto. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.inkerinkirkko.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=102. Luettu: 25.4.2009.

Inkerin kirkon toimintasuunnitelma. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://www.inkerinkirkko.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=34&Itemid=50. Luettu: 24.4.2009.

Innanen, T. Helsingin yliopiston uskonnonpedagogiikan yliopistonlehtori, dosentti. 8.10.2009. Rippikouluseminaari Raudaskylän Kr. Opisto.

Jokinen, E. 2006. Näkymätön kaupunki. Suomen Lähetysseura. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunta 30.8.1991. Pöytäkirja 6§ 11.

Kalajoen rovastikunnan diakoniatoimikunta 28.9.2009.

Kalliokuusi, Y. Diakonin puhelinhaastattelu 22.9.2009.

Kaukonen, N. Toimistosihteeri, Kirkkopalvelut ry/ Sisälähetysseuran oppilaitos, Pieksämäki. Sähköposti 19.9.2009.

Kauppila, J. 1996. Koulutus elämänsäntun rakentajana. Teoksessa: A. Antikainen & H. Huotelin (toim.). 1996. Oppiminen ja elämänhistoria. Aikuiskasvatuksen 37. vuosikirja. Jyväskylä: Gummeruksen Kirjapaino Oy 45-108.

Kauppila, R.A. 2007. Ihmisen tapa oppia. Johdatus sosiokonstruktiiviseen oppimiskäsitykseen. Ps- kustannus. Juva: WS Bookwell Oy.

Ketola, K. 2/2009. Yhteiskunta ilman uskontoa –erään haavekuvan loppu. Lehdessä: Suola. Kotimaa. Joensuu: PunaMusta Oy 58-64.

Kirkon ulkomaanasiain keskus 14.2.1989. Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja Baltian/Inkerin luterilaisten kirkkojen ystävyysseurakuntatoiminta.

Kirkon ulkoasiain neuvosto. 25.5.2000. Yleisohje ystävyysseurakuntatoimintaa varten.

Kiviniemi, K. 2000. Johdatus verkkopedagogiikkaan. A: Tutkimusraportteja. 3. korjaamon painos. Kokkola: Art-Print Oy.

Koren, E. & Voipio, M. 1988. Sukukansojen uskonyhteys. Unkarin ja Suomen kirkkojen suhteet. (Alkuteos Testvereink Eszakon A finn- magyar egyhazi kapcsolatok törtenete). Herättäjä-yhdistys. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kuukauppi, A. 6.9.1999. Kirje Inkerin evankelisluterilaisen kirkon yhteistyöjärjestöille.

Kuukauppi, A. Inkerin kirkon piispan haastattelu 6.9.2009, Petroskoi.

Kyntäjät, E. 1997. Inkerinsuomalaisten muutto Suomeen – paluumuutto vai maastamuutto? Inkerin Liiton ja Inkerin Kirkon näkökulmia Pietarissa. Teoksessa M. Pitkänen & A. Jaakkola (toim.) Inkerinsuomalaiset kunnassa. suomen kuntaliitto. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy 129- 141.

Kääriäinen, K. (toim.). 2003. Matkassa maailmalla. Kirkon ulkosuomalaistyö 1900-luvulla. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 83. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kääriäinen, K. 2004. Ateismin jälkeen. Uskonnollisuus Venäjällä. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 86. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Lahtinen, J. Pappi. Diakoniatoimikunnan puheenjohtaja 1990-luvulla. Sähköposti 20.1.2007. Kanada.

Lehto, A. Diakoni. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilö ja kouluttaja Petroskoin seurakuntaan. muistiinpanot ja matkaraportit 1991-2009. Ylivieska.

Lehto, A. Diakoni. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilön ja Petroskoin seurakunnan kouluttajan haastattelu 11.5.2007 Petroskoi.

Lehto, A. Diakoni. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilön ja Petroskoin seurakunnan kouluttajan haastattelu 14.3.2009 Petroskoi.

Mesiläinen, E. 1990. Maria Kajavan pitkä taival. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Mäki-Komsi, S. 1999. Opettaminen ja oppimisen muodot muuttuvat, muuttuuko oppimisen ja opettamiskulttuuri? – heijastuksia opetuksen kehittämisprojekti OpinNetista. Opetushallitus. Työelämän tutkimus 6/1999. Helsinki: Hakapaino Oy.

Mäkinen, M. Lähetystyöntekijä. 2/2009. Afrikkalaista ja eurooppalaista kasvatusta - yhteisöllisyyden ja demokratian oppitunnilla Tansaniassa. Lehdessä Kristillinen kasvatusta. 75. vuosikerta. Kirjapaino Uusimaa.

Mäkitalo, S. 2009. ”Kiitos, että se on olemassa”- venäjänkielisen seurakuntatoiminnan merkitys osallistujien kokemana. Diakonia- ammattikorkeakoulu. Helsingin yksikkö. Sosiaalialan koulutusohjelma.

Mällinen, T. (toim.). ”Ihana erilaisuus”. Ystävyysseurakuntatyön neuvottelupäivät Turku 24.-25.5.2007. Kirkkohallituksen ulkoasiain osasto.

Nevalainen, J. 2/1996. Piispa Aarre sai vihkimyksen. Lehdessä Lähettäjä. Lestadiolaisten Lähetysyhdistysten Keskusliitto ry. Ylivieska; KL-Paino.

Nuorva, V. TT. Keski-Pohjanmaan Ammattikorkeakoulu, Raudaskylän toimipiste, yliopettajan haastattelu 8.10.2009, Ylivieska.

- Palokangas, K. Diakoni-nuorisotyönohjaaja-haastattelu 14.3.2009, Petroskoi.
- Pankratov, A. 1988. Onego. Petroskoi: Karjala-kustantamo.
- Parikka, O. 2007. Äiti-Venäjän aapinen. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.
- Parviainen, J. 1990. Ryhmänjohtajan aapiskirja. Juva: WSOY:n Graafiset Laitokset.
- Parviainen, J. (toim.). 20.-21.8.2009. Raportti seminaarista; Kirkon järjestöjen ”Auttajasta kumppaniksi - ystävyys on yhteistä työtä!” Ystävyysseurakuntatyön neuvottelupäivät, Jyväskylä. WWW-dokumentti. Saatavissa: [http://www.evl.fi/kkh/kuo/Raportti seminaarista Auttajasta kumppaniksi.pdf](http://www.evl.fi/kkh/kuo/Raportti_seminaarista_Auttajasta_kumppaniksi.pdf). Luettu: 1.10.2009.
- Pesonen, M. Koulutuksen työalasihteeri, kirkkohallitus. 6/2008. Mieli ja merkitys. Lehdessä Kristillinen kasvatus. 75. vuosikerta. Kirjapaino Uusimaa.
- Peussa, E. Petroskoin seurakunnan diakoniatyöryhmän jäsenen haastattelu 14.3.2009, Petroskoi.
- Piehl, A. 3/2009. Tuhansien tulkkien työmaa. Lehdessä Kielikello. Forssan Kirjapaino Oy, 25-26.
- Pihkala, I. & Kivioja, T. 1998. Juuret Inkerissä. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Pihkala Isto, Inkerin kirkon pääsihteeri. Muistio vierailusta Oulaisten seurakunnassa 25.2.1996.
- Puolanne, A. 2/2009. Pääkirjoitus. Lehdessä Kristillinen kasvatus. 75. vuosikerta. Kirjapaino Uusimaa.
- Raportti. Ystävyysseurakuntien ja järjestöjen neuvottelupäivät 1.-2.10.1999, Ilkko.
- Repo, H. 2002. Akateeminen väitöskirja: Askel seurakuntaan. Virolaisten rippikoulunopettajien käsitykset rippikoulusta ja konfirmaatiosta. Helsinki: Käytännöllisen teologian laitoksen julkaisuja 103.
- Rytkönen, A. Kirkon ulkomaan avun työalasihteerin puhelinhaastattelu 3.11.2006.
- Seurakuntaneuvosto Kalajoen ja Raution seurakuntayhtymä 30.9.1991. Pöytäkirja 59§ 57.
- Sihvo, J. 2000. Inkerin kansan 60 kohtalon vuotta. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Siljander, P. 1980. Kansanopistojen kasvatustavoitteet. Käyttäytymistieteiden laitos. Oulun Yliopisto 44/1980.
- Smeds, T. & Smeds, P. (pedaktori). 2001. Molodjosnii pesennik. Detsko-junotseskii komitet. Evangelitseskoi Ijuteranskon. Sankt-Peterburg: Tserkvi Ingrii.
- Smeds, T. Inkerin kirkon lapsi- ja nuorisotyönohjaajan puhelinhaastattelu 19.1.2007.

Takalo, P. & Joute, M. 1995. Inkerinsuomalaiset. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. Pakolais-toimisto. Edita.

Teamet för utveckling och vägledning av arbetskraft. 2004. Undervisningssektorn. Arbetsministeriet. Edita prima Oy.

The Lutheran Church Missouri Synod. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.lcms.org/>. Luettu 29.10.2009.

Tirkkonen, K. & Luukkonen, M. (toim.). 2005. Matkalle mukaan Suomi Venäjä Suomi sanakirja. 10. painos. Jyväskylä; Gummeruksen Kirjapaino Oy.

Toivanen, M. Johtaja, Kirkon kasvatusta ja nuorisotyö. 6/2008. Pääkirjoitus: Traditio. Lehdessä Kristillinen kasvatusta. 75. vuosikerta. Kirjapaino Uusimaa.

Tuomaala R & Petäjäjärvi, P. 2002. Lähetysdiakoniatyön projekti. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Ylivieskan yksikkö. Humanistinen opetusala. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Oulun yksikkö. Diakoniatyön koulutusohjelma.

Tynjälä, P. 2002. Oppiminen tiedon rakentamisena. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita. 1.-3. painos. Tampere: Tammer-Paino Oy

Valli, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Ps-kustannus.

Vilhunen, T. 3/71/2009. Petroskoissa taivas kosketti maata. Lehdessä Inkerin kirkko. Saarijärven Offset 4-6.

Virta, L. Tikkurilan seurakunnan luottamusmiehen ja vapaaehtoistyöntekijän puhelinhaastattelu 30.9.2009.

Vuorinen, I. 1993. Tuhat tapaa opettaa. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Vähöja, T. Nuorisotyönohjaaja, Kalajoen seurakunta. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilö ja kouluttaja. Muistiinpanot ja matkaraportit 1994-2009.

Vähöja T. Nuorisotyönohjaaja, Kalajoen seurakunta. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilö ja kouluttaja. 30.9.1996. Muistiinpanot. Kokous Oulainen.

Vähöja T. Nuorisotyönohjaaja, Kalajoen seurakunta. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilö ja kouluttaja. 1.-2.10.1999. Muistiinpanot. Ystävyysseurakuntien ja järjestöjen neuvottelupäivät, Ilkko.

Vähöja T. Nuorisotyönohjaaja, Kalajoen seurakunta. Kalajoen rovastikunnan yhteyshenkilö ja kouluttaja. 20.-21.8.2009. Muistiinpanot. Kirkon järjestöjen ” Auttajasta kumppaniksi - ystävyys on yhteistä työtä!” Ystävyysseurakuntatyön neuvottelupäivät, Jyväskylä.

Väliaho, M. Yleisohje ystävyysseurakuntatoimintaa varten. Suomen evankelisluterilainen kirkko. Kirkkohallitus. Ulkoasiain osasto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.evl.fi/kkh/kuo/ohje.html>. Luettu: 16.10.2009.

White, L. 2006. A Grammar Book of Finnish. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Ylönen, K. 1997. Akateeminen väitöskirja: Inkerin kirkon nousu kommunistivallan päätyttyä. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus A70.

Ylönen, K. 2005. Ystävyyttä yli rajan. Luterilaista ystävyysseurakuntatoimintaa Suomen ja Inkerin kirkkojen välillä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://www.evl.fi/kkh/ktk/www6.htm>. Luettu: 27.4.2007.

Zipulev, K. Petroskoin ev. lut. seurakunnan kanttorin haastattelu 13.5.2007, Petroskoi.

LIITE 1 (1/3)

**KYSELY KALAJOEN ROVASTIKUNNAN JÄRJESTÄMISTÄ KURSSEISTA
VUOSINA 1992- 2007 PETROSKOIN YSTÄVYYSSEURAKUNNALLE:
PETROSKOISSA 12.5.2007**

VASTAAJAN TIEDOT:

1. Ikä _____ vuotta
2. Sukupuoli: Mies / nainen
3. Milloin olet liittynyt seurakunnanjäseneksi? Vuonna _____
4. Kuinka kauan olet ollut mukana seurakunnan toiminnassa? _____ vuotta
5. Kuulun _____ seurakuntaan.

KURSSEISTA:

6. Kuinka monessa Petroskoissa järjestetyllä kurssilla olet ollut mukana?

7. Miksi sinä olet halunnut tulla kursseille?

8. Minkälainen ilmapiiri kurssilanteissa on mielestäsi ollut?

(2/3)

9. Mitä aiheita kursseilla on käsitelty? (merkitse rastilla)

pyhäkoulu

leiritoiminta

raamattupiirit

kerhotoiminta

jumalanpalvelukset

oma jaksaminen

asiakkaan kohtaaminen

taito kuunnella

auttaminen ja palveleminen eli diakoniatyö

toimintasuunnitelma ja – kertomus, talousarvio

muu aihe: _____

10. Mitkä aiheet kursseilta ovat erityisesti jääneet mieleen?

11. Minkä aiheen olisi voinut jättää kursseilta pois?

12. Mihin asiaan tarvitsisit vielä kurssia?

(3/3)

13. Mitä kurssit ovat antaneet sinulle? (merkitse rastilla).

kurssimateriaalia

hengellistä ravintoa

tietoa

valmiuksia tehdä vapaaehtoistyötä

käytännön esimerkkejä ja ideoita seurakuntatyöhön

muuta, mitä?

14. Miten kurssit ovat mielestäsi vaikuttaneet seurakunnan nuorisotyöhön?

15. Mitä uutta kurssit ovat tuoneet koko seurakunnan toimintaan?

16. Mitä siitä seuraisi, jos kaikki kurssit järjestettäisiin vain Kelton kurssikeskuksessa?

17. Minkä toiveen haluat esittää kurssin järjestäjille?

Kiitokset vastauksista!

Tanja Vähöja

**АНКЕТА О КУРСАХ ПРОВОДИМЫХ ПРОБСТВОМ ГОРОДА КАЛАЙОКИ В
ДРУЖЕСТВЕННОМ ПРИХОДЕ ПЕТРОЗАВОДСКА В 1992–2007 ГОДАХ**

ПЕТРОЗАВОДСК 12.5.2007

ДАННЫЕ ОТВЕЧАЮЩЕГО:

1. Возраст _____ лет
2. Пол: _____ мужской / женский
3. Когда стал(а) членом прихода? _____ году
4. Как давно принимаешь участие в работе прихода? _____ лет
5. Являюсь членом _____ прихода.

ВОПРОСЫ О КУРСАХ:

6. Во скольких курсах, проводимых в Петрозаводске, ты принимал(а) участие?

7. Почему ты хотел пойти на курсы?

8. Какая атмосфера по твоему мнению была на курсах?

9. Какие темы были на курсах? (поставь галочкой)

☐ воскресная школа	☐ лагерная работа
☐ библейские кружки	☐ кружковая работа
☐ Богослужения	☐ собственное самочувствие
☐ встреча клиента	☐ умение слушать (работающее взаимодействие)
☐ помощь и служение другому или диаконическая работа	
☐ план работы и отчет о проведенной работе, бюджет	
☐ другая тема: _____	

10. Какие темы курсов тебе особенно запомнились?

11. На какие темы курсы можно было бы не проводить?

12. На какую тему курсы было бы необходимо провести?

13. Что тебе дали курсы? (поставь галочкой).

☐ материалы курсов	☐ духовная пища
☐ знания	☐ подготовка к волонтерской работе
☐ практические примеры и идеи, которые можно использовать в работе прихода	
☐ другое, что: _____	

(3/3)

14. Как курсы по твоему мнению влияют на молодежную работу прихода?

15. Что нового курсы внесли в работу всего прихода?

16. Что бы было, если бы все курсы проводились только в учебном центре в Колтушах?

17. Твои пожелания тем, кто проводит курсы?

Спасибо за ответы!

Таня Вяжюйа